

V akcijo že prvi dan

Zadnja, 14. seja sekretariata Koordinacijskega odbora osnovnih organizacij zveze sindikatov je bila takoj prvi dan po zaključku kongresa slovenskih sindikatov. Njen poglobljen namen je bil dogovor o pripravi skupščine KO OOZS SOZD Mercator, ki bo 23. novembra ob 9. uri v Ljubljani.

Seja se je pričela s poročilom dveh delegatov iz vrst naših sodelavcev o vtisih z 9. kongresa ZSS. Zapis objavljamo v tej številki glasila Mercator. Sprejeti sklepi so, po odločitvi sekretariata KO OOZS, vključeni v programsko zasnovo delovanja Koordinacijskega odbora sindikata v SOZD – tudi o tem lahko berete v pričujoči izdaji.

Člani sekretariata so nadalje obravnavali potek in vsebino problemske konference družbenopolitičnih organizacij SOZD, ki je bila 12. oktobra letos v Ljubljani. Ocenili so, da je organizacija konference uspela, medtem ko je bila nezadovoljiva udeležba s strani vabljenih poslovodnih organov nekaterih temeljnih in delovnih organizacij. Člani sekretariata so posebej poudarili pomen nastopa generalnega direktorja SOZD na tej konferenci v imenu zaštev skupnega pomena ter sprejeli sklep, da je treba takrat odsotne poslovodne organe seznaniti s stališči problemske konference, obenem pa z namenom sklicevanja takšnih zborov družbenopolitičnih dejavnikov Mercatorja, ki bodo pomembna oblika delovanja

V zvezi s pripravo letne skupščine KO OOZS so sprejeli sklep o roku, kraju, dnevnem redu, gradivih in kandidatni listi za člane sekretariata. O gradivih poročamo v pričujoči izdaji, medtem ko bo poročilo o delu skupščine zavoljo sovpadanja z izidom časopisa sledilo v prihodnji decembrski številki.

Nadalje so člani sekretariata obravnavali pobudo strokovne službe za ustanovitev Koordinacijskega odbora za rekreacijo in šport (KORS) v SOZD Mercator. Ta odbor bo pomagal pri organizaciji športnih tekmovanj in daljal sugestije za razmah rekreacije v Mercatorju, spremljal bo nova gibanja in dognanja na tem področju ter skrbel za uveljavljanje teh v posameznih organizacijah in na ravni SOZD. Nadaljeval bo z začetno akcijo za ustanovitev športnega društva. KORS bo konstituiran še v mesecu novembru.

Namestnik generalnega direktorja SOZD je na seji sekretariata poročal o akcijah zaznamovanju 30-letnega jubileja in o mlačnosti več organizacij, ki se niso odzvale povabilu za sodelovanje niti v toliko, da bi poslale predlog kandidatov za državna odlikovanja. Sekretariat je sklenil, da je treba nedisciplinirane ponovno opomniti.

Člani sekretariata so obravnavali tudi vprašanje delovanja delegacij v neposrednem stiku z delavskim svetom in organizacijo sindikata. Samoupravni organi in politične organizacije morajo nuditi pomoč delegacijam pri njihovem delu, delegacije pa morajo njim poročati o svojem delovanju.

Obravnavali so tudi vprašanje učinkovitosti mladinske organizacije v SOZD in ocenili, da osnovne organizacije zveze mladine niso dovolj vključene v prizadevanja in akcije Mercatorja, zato mora skrb za pomoč organizacijam ZSMS postati del programa delovanja Koordinacijskega odbora.

Mercator

GLASILO DELAVCEV IN ZDRUŽENIH KMETOV

LETO XV

Ljubljana, november 1978

št. 11

Osnutka ponovno v javno razpravo

Obširno gradivo na seji Poslovnega odbora MIB

Dne 9. 11. 1978 je imel poslovni odbor MIB-Mercator Interna banka – svojo 12. sejo na kateri je potrjeval zapisnike 8., 9., 10. in 11. seje in obravnaval gradivo, ki se je nabralo od 8. seje dalje.

V času od 22. 8. 1978 do 9. 11. 78 je imel Poslovni odbor MIB tri kratke seje, na katerih je obravnaval zahteve za kratkoročne kredite članicam MIB in glede na razpoložljiva sredstva vsem zahtevkom ugodil.

Na 12. seji poslovnega odbora pa je bilo sklenjeno, da sta drugi osnutek statuta MIB in osnutek samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med Mercator – Interno banko in njeno delovno skupnostjo primerna za javno razpravo. Nadalje daje Poslovni odbor v javno obravnavo še osnutek predloga sporazuma o medsebojnem kratkoročnem kreditiranju, osnutek predloga plana Mercator – Interne banke za leto 1979 in osnutek predloga o tarifi plačil za storitve Mercator – Interne banke.

Iz poročila o periodičnem obračunu je razvidno, da so prihodki znašali 16.226.029,30 din in odhodki 16.017.962,28 din in je bil tako ustvarjen skupni prihodek din 208.067,02.

Planirani stroški od 1. 1.–30. 9. 78, v katere so zajeti tudi osebni dohodki delavcev delovne skupnosti MIB, so bili realizirani le 82-odstotno, v kolikor pa primerjamo planirano število zaposlenih z realizacijo, je bila ta 83-odstotna. Ugotovljeno je bilo, da so rezultati

ob periodičnem obračunu vzpodbudni, vendar ne gre zanemarjati dejstva, da bo potrebno za uspešno opravljanje vseh že prevzetih poslov in novih nalog, ki so že zapisane v samoupravnih aktih MIB, delovno skupnost kadrovske okrepiti in zagotoviti dodatne pisarniške prostore, ki bodo zagotavljali nemoten razvoj.

Zahtevke za koriščenje združenih sredstev za investicije so vložile naslednje članice:

Mercator – Velepiskrba, TOZD Standard Novo mesto za investicijo »Gradnja trgovske hiše v Novem mestu« v znesku 14.275.600 din; Mercator – Rožnik, TOZD Preskrba Tržič za odkup in adaptacijo objekta »TRIO« Tržič v znesku din 4.400.000; Mercator – Slovenija sadje, TOZD Hladilnica Bohova za nakup opreme za predelavo sadja v znesku din 6.536.200,30; Mercator – Nanos, TOZD Avtomaterial Koper, dodatno za nakup prodajalne v Zadru v znesku din 297.576; Mercator – STP Hrastnik p. o. za dograditev blagovnice v Hrastniku v znesku din 7.513.637; Mercator – Nanos za izgradnjo blagovnega centra »Nanos« v Luciji, in sicer TOZD Indus znesek din 3.777.000, TOZD Avtomaterial znesek din 1.125.000 in TOZD Preskrba znesek din 1.098.000 in TOZD Indus iz združenih sredstev

Nadaljevanje na 3. strani

Razvojna pota trgovine v severovzhodni Sloveniji

Ferdo Lovrec – M-Izbira – Panonija Ptuj

25. oktober – dan odločitve

Delavci TOZD v delovnih organizacijah »Izbira« in »Mercator-Panonija« v Ptujju so dne 25. oktobra z referendumom sprejeli odločitev za združitev v novo delovno organizacijo.

Prizadevanja za združitev ptujске trgovine, ki so bila v Ptujju prisotna že daljši čas in so nedvomno tudi eno od pomembnih vprašanj nadaljnega razvoja trgovine v ptujjski občini, so letos po šestmesečnih temeljnih pripravah, tako pri »Izbiri« kot pri »Mercator Panoniji«, privedla obe delovni organizaciji na novo skupno pot v sestavu SOZD Mercator Ljubljana.

Spričo razdrobljenosti trgovine v Ptujju in celotnem območju ptujске občine kakor tudi izven občinskih meja, kjer je ptujjska trgovina poslovno prisotna, je meseca aprila letos ponovno prišlo do resnega predloga o tesnejšem povezovanju in skupnem nastopanju na tržišču trgovskih delovnih organizacij »Izbira« Ptuj in »Mercator Panonija« Ptuj.

Na razgovoru so vsi prisotni izrazili mnenje, da je predlog o združitvi Izbire in Mercator Panonije vsestransko sprejemljiv ter da

je le na temelju združitve, skladno z zakonom o združenem delu, ki za trgovino določa posebne naloge v smeri povezovanja s proizvodnjo in potrošniki, pričakovati naš nadaljnji razvoj in s tem tudi koristi ne samo za delavce obeh delovnih organizacij, marveč in predvsem za potrošnike.

Osnovna izhodišča za tako ugotovitev so zlasti v tem, da bo v novi večji delovni organizaciji mogoče uvesti specializacijo dejavnosti po blagovnih skupinah, tako v maloprodaji kot v veleprodaji. Rezultat tega bo tudi racionalnejše izkoriščanje razpoložljivih skladiščnih, prodajnih in proizvodnih zmogljivosti, ki v skupnem obsegu znašajo 8552 m² prodajnih in 22.541 m² skladiščnih površin brez odprtih površin za skladiščenje blaga. Vse to bo zanesljivo omogočalo nekajkratno povečanje obsega poslovanja z nebitnim povečanjem zalog, vendar ob znatno širšem asortimanu blaga.

Ker izhaja združitev obeh delovnih organizacij z enakimi dejavnostmi, je bilo sprejeto izhodišče, naj obveljajo tudi v novi organiziranosti delovne organizacije tri TOZD, tj. Maloprodaja, Veleprodaja in Zaščita-Moda.

Po tem razgovoru je v kratkem času pričela z delom skupna, po delavskih svetih imenovana, komisija za združitev, ki je v teku šestih mesecev zasedala 12-krat in svoje delo opravila v vsesplošno zadovoljstvo. Tako je komisija po proučitvi nakazane samoupravne organiziranosti in načina poslovanja nove delovne organizacije izdala dve tiskani informaciji kot gradivo o utemeljenosti združitve obeh delovnih organizacij. Skozi informacije in neposredno na sestankih ter na zborih so dobili delavci odgovore na vprašanja: zakaj združitev, s prikazom poslovnih rezultatov ter letnim in perspektivnim planom; o stanju zalog in

Nadaljevanje na 3. strani

Vsem delavcem in kmetom
čestitamo za praznik republike –
29. november

Nimamo več kaj govoriti, zdaj pojdemo na delo!

Z naslovnimi besedami je predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, Vinko Hafner, zaključil ter postavil piko na i devetemu kongresu Zveze sindikatov Slovenije.

25. in 26. oktobra je bil Maribor gostitelj 9. kongresa ZSS. Na njem sva iz Mercatorja sodelovala dva delegata, tovarišiča Vera Valant iz Delovne skupnosti Mercator - Rožnik, in Jože Repše iz Mercator-Velepiskrbe TOZD Standard Novo mesto.

Maribor si nadel slavnostno podobo, vsekakor dostojno dogodka. Pisana podoba mesta, plapolajoče zastave, plakati, transparenti, sveže ulice, okrašene s cvetjem, vse je izražalo dobrodoščilo ter pričakovanje delavskega Maribora: »Boljši jutri za nas, delavce.« Na predvečer je bila v dvorani B na mariborskem razstavišču osrednja kulturna prireditev z bogatim kulturnim programom. Na njej sta poleg delegatov kongresa in številnih Mariborčanov bila tudi Mika Špiljak in Vinko Hafner. Po končani prireditvi je mesto kmalu utihnilo, kajti pred nami je bil delaven dan, začetek kongresa.

448 delegatov iz vse Slovenije ter številni gostje smo se zbrali z namenom, da bi pregledali vse tisto, kar smo storili v minulem obdobju, ter hkrati opredelili izhodišča za splošno idejno in politično ter programsko usmeritev sindikatov v naslednjem štiriletnem obdobju. Zato 9. kongres ni bil le politična manifestacija, marveč predvsem delovni dogovor delegatov za bodoče akcije in delovne slovenskih sindikatov.

Na plenarnem zasedanju je imel uvodni govor predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner, in sicer »O vlogi in nalogah sindikatov pri uveljavljanju socialističnih samoupravnih odnosov in graditvi političnega sistema socialističnega samoupravljanja.« Najprej je podal oceno družbenopolitičnih razmer in delovanja slovenskih sindikatov med 8. in 9. kongresom. Nato je opredelil poglobljene naloge sindikatov v prihodnje. Te naloge so smiselno vključene že v programsko zasnovano delovanja naloge KO OOZS SOZO Mercator za obdobje v letu 1979-1980. Nadalje je tovariš predsednik govoril tudi o uveljavljanju družbene vlo-

ge sindikatov v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja ter njihovi organizacijski in kadrovske krepitvi.

Obsežni referat nam je bil v oporo in hkrati temeljni kamen pri nadaljnjem kongresnem delu, ki se je odvijalo v komisijah.

Delegat in goste sta nato pozdravila še predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak in predsednik CK ZK Slovenije Franc Popit. V imenu vseh tujih delegacij, ki so prisostvovala kongresu, je spregovoril predstavnik delavskih komisij iz Katalonije Jose Maria Rodriguez Rosira. Kongresu je poslal pozdravno brozjavko, z željo za uspešno delo tudi Edvard Kardelj.

Po končanem plenarnem zasedanju se je po krajšem premoru popoldan ter naslednje dopoldne

nadaljevalo delo v petih komisijah:

- v komisiji za samoupravljanje in politični sistem;
- v komisiji za razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, materialne podlage dela in stabilizacijo;
- v komisiji za izobraževanje in kulturo, vključno z vzgojo, ustvarjalnostjo delavcev, raziskovalno dejavnostjo, telesno kulturo, rekreacijo in oddihom;
- v komisiji za socialno politiko in družbeni standard, vključno z vprašanji v zvezi z delavci, ki začasno delajo v tujini;
- v komisiji za organiziranost in kadrovske politike zveze sindikatov, vključno z ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, mednarodno dejavnostjo, družbenopolitičnim izobraževanjem, statutom, finansiranjem in finančno-materialnim poslovanjem.

Za govorniškimi odrom se je v vseh komisijah skupaj zvrstilo kar 240 delegatov in gostov ter kritično spregovorili o področjih dela in življenja ZS.

Na popoldanskem plenarnem zasedanju 26. 10. so predsedniki posameznih komisij poročali o delu, ki ga je odlikovala predvsem vsebinsko bogata in vsestransko razgibana razprava. Po sprejetih sklepih »O nalogah ZSS v razvoju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in političnega sistema socialističnega samoupravljanja« smo sprejeli še statut ZS Slovenije, izvolili nov 85-članski republiški svet in njegove organe ter delegate za 8. kongres ZSJ. Za predsednika republiškega sveta ZSS je bil izvoljen Vinko Hafner, za podpredsednika pa Miran Potrč ter za sekretarja sekretariata predsedstva RS ZSS Ivan Godec.

Tako se je končal 9. kongres ZSS. Polni vtisov, ki jih je na nas naredil gostoljubni Maribor in njegovi prebivalci, ter neponovljiv ambient večera ob zaključku, ko je najmlajša delegatka na kongresu prebrala »Pozdravno pismo tovarišu TITU«, kateremu je sledilo dolgotrajno ploskanje, smo se razšli.

Vsak pa je v svojem srcu ponel s sabo del kongresa, del delavskega Maribora, in se vrnil v svojo delovno sredino z besedami tov. Hafnerja, ki še odmevajo: »Nimamo več kaj govoriti, zdaj pojdemo na delo.«

tičnim izobraževanjem, statutom, finansiranjem in finančno-materialnim poslovanjem.

Trije temeljni dokumenti za delo sindikata

Center za obveščanje

Odločen start po kongresu

9. kongres ZSS

Izid našega časopisa časovno sovpada z zasedanjem skupščine Koordinacijskega odbora sindikata SOZD Mercator, zaradi česar bomo lahko o njenem delu poročali šele v prihodnji izdaji. Želimo pa že zdaj opozoriti na tri predloge dokumentov, ki bodo osnova nadaljnjemu delu sindikata v SOZD in ki so jih vse osnovne organizacije prejele v razpravo od sekretariata KO OOZS ob sklicu skupščine.

Prvi dokument je Dogovor ali v celoti: Dogovor o ustanovitvi Koordinacijskega odbora osnovnih organizacij zveze sindikatov, njegovega organa in delovnih teles v SOZD Mercator. Ta dogovor sklenejo v imenu osnovnih organizacij na skupščini njihovi delegati, s čimer ustanovijo možnost za koordinirano delo osnovnih organizacij na ravni SOZD. V 2. členu tega akta je opredeljeno poslanstvo odbora, odnosno njegov namen in smisel. V 5. členu je določen njegov sestav, in sicer tako, da ima vsaka temeljna oz. delovna organizacija oz. delovna skupnost v njem po enega delegata. Tolikšno širino opravičuje masovnost organizacije, ki jo delegati zastopajo, in njenega cilja, da namreč pritegne k uresničevanju ciljev naše družbe po možnosti slihernega delavca oziroma člana sindikalne organizacije. 7. člen delegatom nalaga obveznost, da glasujejo v skladu s stališčem svoje osnovne organizacije, hkrati pa dopuščata možnost in dolžnost usklajevanja stališč v prid skupnim rešitvam.

izhaja iz Dogovora in pomeni uzakonitev obnašanja med osnovnimi organizacijami samimi ter njihovega organa in teles, da bi dosegli v Dogovoru sprejete cilje. Lahko bomo zadovoljni, če bo uveljavljena disciplina sklicevanja in sodelovanja na sejah, kakor jo določajo člani od 8 do 14, in če se bo tu uveljavljena praksa potem prenašala tudi v druge oblike sestajanja.

Administrativno tehnične posle za Koordinacijski odbor in za njegov organ ter delovna telesa so ustanoviteljice naložile Centru za obveščanje v Delovni skupnosti SOZD.

Tretji dokument je Programska zasnova, ali v celoti: Programska zasnova delovanja Koordinacijskega odbora osnovnih organizacij zveze sindikatov v SOZD Mercator za mandatno obdobje 1978 do 1980. Ta dokument izhaja iz dokumentov letošnjih kongresov ZK in ZS, s tem pa seveda tudi iz Ustave in Zakona o združenem delu ter druge zakonodaje. Obsega 16 točk na 17 tipkanih straneh sezetega programa oziroma smernic. Po tej zasnovi bodo sindikalne organizacije, predvsem pa njihovi koordinacijski organi na ravni SOZD, pozorne predvsem na naslednje vidike razvoja in standardov naše družbe:

1. uveljavljanje ustavne zasnove temeljne organizacije,
2. samoupravno sporazumevanje o združevanju dela delavcev v TOZD,
3. krepitev SOZD z nalogami skupnega pomena po samoupravnem sporazumu o združitvi, ki so:
  - skupno planiranje,
  - skupno določanje in izvajanje poslovne politike,
  - skupno uresničevanje razvojnih investicij z združevanjem sredstev,
  - skupno opravljanje bančno kreditnih poslov v interni banki,
  - skupna in enotna elektronska obdelava podatkov,
  - skupna solidarnost,
4. uveljavljanje delitve po delu in rezultatih dela,
5. krepitev položaja in vloge delavcev pri odločanju,
6. uveljavljanje delegatskih odnosov in sodelovanje v delu družbenopolitičnega sistema,
7. samoupravna delavska kontrola,
8. obveščanje delavcev,
9. vzgoja in izobraževanje,
10. kulturno vzgojno delo,
11. telesna kultura, rekreacija in oddih,

S tem dokumentom osnovne organizacije ustanavljajo tudi organ odbora, to je sekretariat, ter delovna telesa, od katerih so stalna predsednik, podpredsednik in sekretar KO, tako da so v njem zastopani delegati vseh dejavnosti v SOZD, od kmetijstva do delovnih skupnosti. 13. do 18. člen določajo pristojnosti in naloge organa oziroma teles Koordinacijskega odbora. V 19. členu sta predvideni še dve pomembni obliki delovanja sindikata v SOZD, in sicer problemske konference ter delovna posvetovanja predstavnikov osnovnih organizacij, katerih cilj in način sklicevanja sta opredeljena v naslednjih dveh členih. 22. in 23. člen določata način financiranja dela in akcij odbora. Prvi način financiranja je prispevek, ki ga osnovne organizacije odvajajo od tistega dela sindikalne članarine, ki je namenjen za delovanje osnovnih organizacij, druga oblika financiranja pa je strogo namenska in je njen cilj, ustvariti materialno osnovo za razmah organizirane rekreacijsko športne dejavnosti v Mercatorju. Tu sindikalna organizacija računa z zavzetostjo vseh svojih članov za to humano akcijo med delavci SOZD.

Drugi dokument je Poslovnik, ali celotni naziv: Poslovnik o notranji organiziranosti in načinu delovanja Koordinacijskega odbora, njegovega organa in delovnih teles. Razumljivo

Z delegatko o vtisih s kongresa ZSS

Ana Marjanović - Center za obveščanje

Predvsem delavno

Vera Valant iz DS Rožnik, ki jo je občina Ljubljana Vič-Rudnik poslala kot delegatko iz delovnih organizacij za trgovino na sindikalni kongres v Maribor, je prinesla s sabo veliko prijetnih vtisov.

Po vrnitvi s kongresa, ko sem jo povprašala, kako je bilo, je dejala: »Zelo delavno. Že v samih predpripravah in pripravah, pa tudi na kongresu, smo bili vsi delegati zelo aktivni. Nisem imela referata na kongresu, ampak sem sodelovala v različnih komisijah; že zaradi razvejanosti Mercatorja sem hotela čim več odnesti, čim več slišati in spoznati, če je kaj novega v sistemu sindikalnega delovanja. Po vsem tem, kar sem videla in slišala, lahko mirno rečem, da ima Mercator zelo urejen sistem delovanja sindikata, tako da novitet za nas nisem prinesla s sabo.«

»Katere komisije ste spremljali?«

»Različne. Govorili so o stanovanjski izgradnji novih naselij in o rekreacijskih centrih v teh naseljih, ki bi mogli biti vključeni v načrtih za leto 2000. Veliko je bilo govora o družbeni prehrani, o topli malici, pa o zdravstvu in o bolniških izostankih. Predvsem je bilo živahno v komisiji, kjer so govorili o bolniških izostankih in da bi jih vsaka delovna organizacija morala preprečevati sama. Na kongresu so nastopili tudi delegati manjšin, ki so imeli pripravljene različne referate. Na kon-

gresu nismo pozabili tudi na naše zdomce, da bi jih pritegnili nazaj v domovino in jim priskrbeli zaposlitev v domačem kraju. To je problem, ki bo naraščal in ga bo treba čimprej ustrezno rešiti.«

»Kaj je najbolj izstopalo na kongresu?«

»Vzdušje in okolje. Mariborčani so bili nepozabni gostitelji 9. kongresa in vseh delegatov. Že pri prihodu smo bili vsi prijetno presenečeni, ker so nas dočakali z zastavami, dijaki so nas pozdravljali, godba je igrala in meščani so nam ploskali... Nepozabno! Ves čas med kongresom je prevladovalo zelo delovno vzdušje. Delegati, ki so bili že prej na drugih kongresih, so rekli, da je bil ta kongres najbolj pripravljen. To je bilo mnenje skoraj vseh. Teme in kongresna gradiva so bila temeljito pripravljena in predelana...«

»In kaj ste odnesli od kongresa?«

»Veliko, ker sem bila prvič na tako velikem zborovanju in ker sedaj vem, kje lahko iščem podatke in gradivo, ki jih bom potrebovala.«

25. oktober – dan odločitve

Nadaljevanje s 1. strani
ustvarjenim prometom na zaposlenega; o skupnih razpoložljivih skladišnih, prodajnih in drugih zmogljivostih; transportnih sredstvih; s shematskim prikazom nove DO in tudi delovne skupnosti, kvalifikacijsko strukturo zaposlenih in osebnimi dohodki. Posebno skrbno pa je bil izdelan opis, kakšna bo lokacijska razporeditev blagovnih skupin za prodajo na veliko in v proizvodni TOZD.

Z opisanimi pripravami za združitev Izbire in Mercator Panonije so odgovorni delavci obeh DO seznanili vodstvo SOZD Mercator Ljubljana ter pristojne organe skupščine občine in družbenopolitičnih organizacij v Ptuj, ki so dali predlogu vsestransko podporo. Pri tem pa je kot pomembno treba upoštevati dejstvo, da je predlog za združitev Izbire in Mercator Panonije podprlo vse ptujsko gospodarstvo in skupščina občine. Na 5. seji družbenopolitičnega zbora skupščine je bil sprejet sklep, s katerim je novi trgovski delovni organizaciji zaupana vlo-

ga nosilca razvoja trgovine v ptujski občini.

Po široko zasnovani akciji, ki so jo poleg razprav po samoupravni poti v obeh delovnih organizacijah izvedle osnovne organizacije sindikata in ZK, je že nekaj dni pred referendumom vladalo vzdušje velikega pričakovanja. Zato je pričakovani 25. oktober – dan referenduma potekal v delovno prazničnem vzdušju in nenehnih vprašanjih, kakšni so rezultati na glasovalnih mestih v eni ali drugi delovni organizaciji, ob tem pa tudi ugibanje kakšen bo na posameznih mestih rezultat. Kolikor se je dan nagibal iz prve v drugo polovico delovnega časa, je napekost popuščala, saj se je dalo že po udeležbi in razpoloženju delavcev na glasovalnih mestih ugotoviti, da je pričakovati ugoden izid glasovanja. Končno so bili med 14. in 15. uro po volilnih komisijah sporočeni sledeči rezultati:

V Izbiri Ptuj se je volitev udeležilo iz TOZD Trgovine na malo, TOZD Trgovine na veliko in TOZD Krojaštva Mode 482 volilcev. Od tega jih je 70% glasovalo

za združitev. Podatek o izidu referenduma v TOZD Krojaštvo Moda, in sicer 87,3% »ZA«, po svoje priča o interesu. V Mercator Panoniji Ptuj se je volitev udeležilo 860 volilcev iz TOZD Maloprodaje, TOZD Veleprodaje in TOZD Zaščite. Za združitev jih je glasovalo 80%. Največ glasov za združitev je bilo v TOZD Zaščita, in sicer 96,3% »ZA«.

Izid referenduma je po mnenju večine dokaj realen in je nakazal, da bo se delo v novi DO lahko uspešno razvijalo. Pri tem pa bo potrebno posvetiti posebno pozornost nekaterim vprašanjem nadaljnega razvoja in nastopanja na tržišču, na katerem sta doslej, sedaj že združeni DO, nastopali ločeno.

Vsekakor pa prinaša ta združitev tudi pogoje za boljšo oskrbo in založenost na območju v SOZD združenih delovnih organizacij »Potrošnika« v Lenartu, »Univerzala« v Lendavi, »Zarje« v Ormožu in »Sloge« v Radgoni, k čemur nas zavezuje medsebojna poslovna disciplina.

Nova OZD, ki bo do izbora naziva firma imela začasno ime Mercator Izbira Panonija Ptuj, bo začela s poslovanjem 1. januarja 1979 in bo v njej zaposlenih preko 1300 delavcev, ki bodo že v prvem letu ustvarili okrog 2 milijardi celotnega prihodka. S tem pa bo ta DO postala eden izmed pomembnejših preskrbovalcev tržišča v severovzhodnem delu Slovenije. To nadalje pomeni, da bo tudi v strategiji SOZD Mercator nosilka razvoja na tem območju. Tako se bo ptujski OZD širše vključila v izvajanje razvojnega programa občine, zlasti pa še v okviru SOZD Mercator, katere predstavniki so že v času razprave in priprav na referendum izrekli pozitivno oceno in pozdravili široko ter odkrito zastavljeni koncept združitve in predvideno nadaljnje delo na novi skupni poti.

Direktor Mercator Panonija, TOZD Veleprodaja, je glasoval med prvimi

Tudi mladi so prišli glasovat že v jutranjih urah

Osnutka ponovno v javno razpravo

Obširno gradivo na seji Poslovnega odbora MIB

Nadaljevanje s 1. strani

dobavitelja Lesnine znesek din 2.000.000; Mercator – Hoteli-gostinstvo, TOZD Sremič Krško za izgradnjo hotela v Krškem znesek din 1.245.351.

Glede na to, da so potrebe pri razširitvi Mercatorjeve trgovske mreže še velike in da so cene m² občutno narasle od takrat, ko je bil v sestavi srednjeročni načrt razvoja SOZD Mercator, smo se trudili, da so bili pri sestavi finančnih konstrukcij zajeti v maksimalni meri bančni krediti, krediti izvajalcev del in dobaviteljev opreme, kajti le s tem bomo lahko zagoto-

vili realizacijo zastavljenega srednjeročnega načrta in s tem realizirali materialno osnovo za nemoten razvoj. Investitorji po planu združujejo sredstva in je bilo zahtevkom ugodeno.

Da bi se Mercator – Interna banka lahko uspešno razvijala, oziroma zadovoljevala vsem določilom iz Zakona o združenem delu in Zakona o temeljnih bančnega in kreditnega sistema (ter ostalim zakonskim predpisom) predlaga poslovni odbor MIB zboru MIB v sprejem samoupravne akte združenja poslovnih bank Jugoslavije

iz združena poslovnih bank Slovenije, ker bo s pristopom k tem aktom zagotovljeno pravočasno infomiranje ter bo omogočena razrešitev več problemov, ki se pojavljajo v bančništvu.

Iz vsega navedenega lahko ugotovimo, da seje poslovnega odbora ne potekajo zgolj formalno, saj si člani poslovnega odbora v delovnem vzdušju izmenjajo mnenja in s tem pripomorejo, da so gradiva temeljito obravnavana ter je s tem zagotovljen razvoj posamezne članice in SOZD Mercator kot celota.

Ekspanzija grosupeljske pekarnarne

Ena najmlajših delovnih organizacij v SOZD Mercator, pridružena januarja letos, Pekarna Grosuplje, bo v dneh izida našega časopisa odprla nov obrat, ki je zgrajen tudi iz združenih sredstev. Zmogljivost nove pekarnarne bo 800 kg kruha in peciva na uro.

Pekarna je bila ustanovljena že leta 1951 za potrebe naselja. Dva peka sta tedaj spekla okoli 100 do 120 kg kruha za prodajo in pekla kruh gospodinjstev. Prva investicija je bila v letu 1960 adaptacija prostorov in montaža parne peči, s čimer se je povečala proizvodnja pri 6 zaposlenih na 800 kg kruha dnevno. Kruh so začeli prvič dostavljati v okoliške kraje.

Po treh letih se je grosupeljski pripojila pekarna Šentvid, proizvodnja je stekla v dveh izmenah, tako da je osem zaposlenih speklo 1800 kg kruha dnevno za vse večje kraje okoliša. V letu 1968 je pekarna adaptirala nove prostore, v katerih je obratovala vse do danes. Število zaposlenih je bilo 19, zmogli so speči 4000 kg kruha dnevno, proizvodnjo pa so razširili še na več vrst peciva in na delikatesne proizvode.

S proizvodnjo 6 ton kruha dnevno pri 22 zaposlenih pekarna v Grosupljem leta 1969 že prodaja svoje viške na ljubljansko tržišče. Leta 1973 delajo v treh izmenah, »grosupeljski kruh« v Ljubljani postaja pojem. Tako v letu 1977 sklep zbora delavcev za gradnjo nove pekarnarne postane neizogiben. To je tudi prelomno leto v razvoju delovne organizacije: pridobila je potrebne investicijske kredite, prvič dosegla realizacijo 22 milijonov dinarjev, pripojila valjni mlin v Stični in se opredelila za združitev s SOZD Mercator, do katere je prišlo z referendumom v januarju 1978.

Letošnja izgradnja pekarnarne v vrednosti investicije preko 21 milijonov dinarjev je prva faza razvojnega programa. Glavni namen investicije je bil, omogočiti delavcem normalne delovne pogoje, povečati kapaciteto in posodobiti proizvodnjo, povečati asortiman ter izboljšati kvaliteto izdelkov. Računajo, da bodo s tem ustvarjeni tudi pogoji za postopno ukinitve nočnega dela.

Čeravno je izvajalec gradbenih del SGP Grosuplje zaradi slabega vremena preložil začetek del v prvo polovico marca, je z deli končal v dogovorjenem roku, medtem ko bo zaradi zamud dobavitelja naprav proizvodnja stekla šele v decembru. Naročnik je z deli izvajalcev zelo zadovoljen.

Že v prihodnjem letu predvidevajo, da bi s 45 delavci dosegli proizvodnjo 3 in pol tone kruha dnevno. Obetajo večjo izbiro kruha manjše teže in peciva, ki ga je zdaj zaradi preobremenjenosti kapacitet primanjkovalo.

Že v prihodnjem letu namerava vgraditi še eno polavtomatsko peč in začeti s proizvodnjo domačih keksov in ostalega poltrajnega peciva. V dosedanem obratu pa bodo uredili slaščičarno, saj imajo tudi Grosupeljčani radi slaščice. V načrtu so še gradnje garaž za dostavna vozila, postavitev silosov za moko, proizvodnjo keksov...

Vse to pa seže že v naslednje planško obdobje.

Izkušnje sindikalnih aktivistov v

M – Panoniji

Kristina Antolič – M – Panonija Ptuj, TOZD Maloprodaja

Tudi tokrat je bil sindikat močno prisoten

Že od prvega sestanka skupne komisije za integracijo DO Mercator – Panonija Ptuj in TP Izbira Ptuj je konferenca osnovnih organizacij sindikata spremljala potek priprav; v obeh organizacijah so tekle po zastavljenih načrtih.

Sprotno smo bili obveščeni o vseh spremembah in smo na treh sejah Konference osnovnih organizacij sindikata DO Mercator – Panonija Ptuj temeljito predelali vsako informacijo in pri tem vključili vse Izvršilne odbore osnovnih organizacij sindikata TOZD Maloprodaja, Veleprodaja in Zaščita. Prav tako smo spremljali vse seje Delavskih svetov, še posebej zadnjo sejo in sklep o razpisu referendumu.

Konferenca je deset dni pred referendumom skupno z Izvršilnimi odbori sprejela akcijo – sestanke po sindikalnih skupinah.

Sindikalne skupine zavzemajo v naših TOZD 3 do 5 enot oziroma oddelkov. Skupine imajo svojega poverjenika v Izvršilnem odboru sindikata TOZD, ki jih zastopa v sindikatu. Da bi bili bolj učinkoviti, smo namesto pismenih obvestil vsem zaposlenim sindikalni poverjeniki osebno obvestili vse članke v enotah o datumu in kraju sestanka. Na vseh sestankih smo tudi aktivno sodelovali.

S takšno organizacijo sestankov so bili zaposleni v enotah zelo zadovoljni; menijo, da se v manjših skupinah bolj sprostitjo, lažje postavljajo vprašanja in izpovejo svoje probleme. Tako so bili vsi zaposleni v naših TOZD in pri TP Izbira temeljito informirani o pomenu združitve obeh delovnih organizacij.

Delegati sindikata se zavedamo, da smo pravilno ravnali, da so bili naši delavci dobro seznanjeni o utemeljenosti združitve.

Člani sindikata si štejemo v veliko čast, da so se nam prav na dan 9. kongresa Zveze sindikatov Slovenije uresničile želje po združitvi delovnih organizacij.

Delo DPO v obeh organizacijah se odraža tudi v tem, kako so bila volišča okrašena, ne samo s cvetjem, marveč z gesli: Združeni smo lahko uspešnejši, Naša socialna varnost bo zagotovila prihodnost naših otrok, da bo zadovoljen tudi potrošnik. Naša prihodnost je skupna pot.

Kavarna Evropa je po mnenju številnih obiskovalcev postala eden najlepših lokalov v Ljubljani. Pohval je toliko, da vseh ne moremo zapisati. Vendar naj omenimo, da smo bili neposredno pred zaključkom redakcije obveščeni, da je med drugimi obiskal kot gost kavarno tudi tovariš Edvard Kardelj s soprogo Pepco. O prenovljenem lokalu je izrazil zelo pohvalno mnenje. Zanimal se je tudi za cene in sodil, da bi bile za kavarno lahko višje.
Foto: Jaro Novak

Ob prazniku naše kavarne v Ljubljani

Ana Marjanovič – Center za obveščanje

Med starimi gosti preoblečene lepotice

Svečano odprta vrata Kavarne »Evropa« in njene slašičarne

Vsa nova in preurejena, kot veličastna zmagovalka vogala na Ajdovščini zaradi svojih 111 let, je Kavarna Evropa po sedmih mesecih adaptacije svečano odprla svoja vrata 30. oktobra. Odprla se je z novimi jedmi, z gostilnico Ajda, s slašičarno in tistim sladoledom, ki že odnekaj slovi po svoji okusnosti, ker ga pač »evropejci« še vedno pripravljajo na stari, sladoledarski način. Veliko sredstev je bilo vloženi v adaptacijo poslovnih in gostinskih prostorov. Točnega obračuna še ni. Toda časovni obračun adaptacije je dosežen v veliko zadovoljstvo zaposlenega osebja in seveda tudi gostov.

Tako! En sam pok zamaška, plosk dlani, kot pozdrav stari znanki in novi preobleki, in »Evropa« je živahno sprejela svoje goste, pa še nekatere, ki so vztrajno gledali skozi steklo vrat in mahali osebju, naj jim odprejo.

Poznam dekleta, ki tukaj strežejo. Malo poklepetam, popijem kavo in grem. Danes sem slučajno šla mimo in sem videla napis, da jo odpirajo. Mislila sem, da jo še vedno obnavljajo. Pa sem morala malo pokukati, da vidim, kakšna je v svoji novi obleki in kar ne morem se je nagledati. Prejšnja je bila dotrajana, toda osebje je bilo vedno prijazno, kar je za nas starejše ljudi velikega pomena. Upam, da bodo tudi gosti, ki bodo prihajali v našo novo kavarno, bili dostojni in jo poskušali čimdlje ohraniti nepoškodovano, kajti sedaj taka kot je, je pravi okras Ljubljane.

Skupina, ki se je skupaj tiščala in smejala, je bila gost kavarne že petdeset let.

»Kavarna je prostor, kjer se stalno šajamo,« je dejal Miro Smrdel,

Stane Smrekar, predsednik KS Vižmarje-Brod, je za številne pobude in nesebično pomoč pri postavitvi objekta prejel zlato značko SOZD Mercator.

prihajati bolj zgodaj.« V pogovor se je vmešal Janko Golob, ki obiskuje kavarno od leta 1925, in je dejal: »Prijetni novi prostori. Strah me je, da bi nekateri gostje spet rezali stole in mize, kot so jih prej. Naša skupina, ki že petdeset let prihaja v to kavarno ima svojo mizo tam v kotu. Danes ravno ni našega 'predsednika mize'. Ko bi on videl, kakšna je sedaj naša miza! Prav nobl! V takem prostoru ob kavi, klepetu in starimi znanci, se bo človek vedno udobno počutil. Zato je nemogoče, da bi našo kavarno zapustili in začeli zahajati v kako drugo kavarno ali restavracijo. Tu smo kot doma...«

Skupina je prikimala njegovim besedam. Še en član je hotel povedati svoje: »Trebaja priznati, da so jo kar hitro preoblekli in smo že nestrno čakali, kdaj bo spet odprta. Lahko zapišete, da sem za stavo dobil tri steklenice terana, ker sem stavil, da bo pred novembrom odprta. In je bila! Pa še presenetila nas je s sedanjim videzom... Edino kar me moti v naši novi kavarni, so spiralne stopnice v klet, kjer je toaleta. Preveč nerodno je za nas starejše. Sicer pa želim, da bi kavarna 'Evropa' imela veliko prijetnih gostov, ki bi jo spoštovali in ohranili v njeni sedanjosti podobi še veliko časa. Takega prostora ni daleč naokrog. Pa tudi strežbe!«

Predsednica hišnega sveta Gosposvetske 2, Sonja Stanjek, ki je bila gost na slavnostni otvoritvi je dejala: »To je ena izmed prvih palač v Ljubljani. Sedanji videz še bolj poudarja njeno pomembnost, njeno visoko starost in njen nadaljnji namen. Veliko se je spremenilo. Upam, da bodo tudi obiskovalci spremenili svoj odnos do kavarne, da jo bodo spoštovali in znali ceniti trud in sredstva, ki so bila vložena v njo. Med adaptacijo je naš hišni svet pomagal osebju kavarne »Evropa« kolikor je mogel. Ropota je bilo veliko, od jutra do večera. Toda stanovalci so to vzeli za normalno in nujno potrebno. Kako bi sicer preuredili in obnovili toliko prostorov?! Sedaj bo mir. Hočem reči, ne bo ropota delavcev. Sicer pa kavarna 'Evropa' ni nikoli prej motila miru naših stanovalcev. Veliko več hrupa je povzročal mestni avtobus, ki je imel postajališče prav pred lekar-

no na Gosposvetski 2. Če bo morda osebje 'Evropa', potrebovalo še kdaj našo pomoč, bomo tudi nadalje poskušali pomagati in jim ugoditi...«

Pri vseh pohvalah ob otvoritvi »Evrope« novega obraza, saj je najbolj oddahnila direktorica lokala, Jožica Blaznik, ki je ves čas adaptacije zares budno in skrbno vodila investicije.

Dejala je: »Samo, da je končno odprta! Kajti včasih sem bila v takih krizah, da se mi je zdelo, da

moram napisati oporoko in se posloviti od tega sveta.«

Nekateri njeni sodelavci so ob izročitvi rož in čestitk dejali: »Marsikateri moški ne bi zmožel tega!«

Tako bo »Evropa«, na vogalu centra, kjer sta se nekoč križali Ajdovščina in Kurja vas, ostal še naprej v vodstvu žensk in dostopna vsem, ki so bodo zaželeli ajdovih žgancev hudičeve solate, dobrega sladoleda in še marsikaj bo nudila. Nekega dne morda tudi ob glasbi klavirja.

Nova prodajalna

v KS Vižmarje-Brod

Matjaž Marinček – Center za obveščanje

Pestrejša izbira in bližji nakup

Zasnova že pred osmimi leti – Številnim krajanom skrajšana nakupovalna pot – Priznanje za predsednika KS

V ponedeljek, 30. novembra je postala krajevna skupnost Vižmarje-Brod bogatejša za novo, sodobno samopostrežno prodajalno z bifejem. Mercator – Rožnik, TOZD Grmada je s to poslovalnico številnim krajanom skrajšala pot in olajšala nakupovanje, saj je bila za mnoge najbližja dobro zalozena prodajalna oddaljena tudi kilometer in več.

Zasnova za ta objekt je bila izdelana že pred osmimi leti. Uresničitev načrta in dokončno postavitev objekta je ovirala komunalna neurejenost v krajevni skupnosti, dolgotrajni postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja in pomanjkanje denarja.

Objekt, ki stoji ob Vižmarski poti in je sosed vižmarskega gasilskega doma, je projektiral TOZD Investa (M-Velepreskrba), zgradilo pa GP Grosuplje. Njegova skupna površina je 600 m², od česar odpade 182 m² na samopo-

strežno prodajalno, 46 m² pa na bife. Celotnih stroškov je bilo za 12 milijonov dinarjev; 70% predračunske vrednosti je prispevala Ljubljanska banka v obliki kredita, 30% te vrednosti pa TOZD Grmada. Med gradnjo so se pojavili nepredvideni dodatni stroški, ki jih v celoti krije sama TOZD, zato nanjo v končnem razmerju odpade 50% vseh stroškov. To bo treba plačati v šestih letih z 8-odstotnimi obrestmi, kar za kolektivni TOZD Grmada ne bo ravno lahko.

Precej zaslug za postavitev tega objekta imata krajevna skupnost Vižmarje-Brod in njen predsednik Stane Smrekar, ki je za številne pobude in nesebično pomoč prejel zlato značko SOZD Mercator. Poleg tovariša Smrekarja je na slavnostni otvoritvi govoril tudi Jože Renar, direktor TOZD Grmada, trakec pa je prerezala Tončka Habič, predsednica Delavskega sveta TOZD.

Ob uspeli investiciji

Mile Bitenc – Ekonomska propaganda

Kaj vse je združeno v Evropi

O prenovljeni Evropi smo napisali že vrsto sestavkov. Vendar nečesa nismo napisali – ne da bi pozabili – ker smo to prihranili za konec, ko je nova Evropa že odprta in, ko bomo dolge mesece obnove, številne skrbi in sitnosti počasi začeli pozabljati. Nismo povedali nič o investiciji, o izvajalcih del, o opremi in drugem.

Vrednost celotne investicije je blizu šestnajst milijonov dinarjev. 47% teh sredstev predstavljajo krediti banke, 37% je iz združenih sredstev SOZD Mercator, razliko 16% pa predstavlja kratkoročni kredit izvalca opreme.

Glavni projekt za prenovno Evrope je izdelala TOZD Investa, v sestavi Mercator – Velepreskrbe, projektant je bil ing. arh. Matjaž Tomori.

Opremo je projektiral Slovenijales, TOZD Inžiniring; projektant: ing. arh. Mihajlo Soltez.

Gradbena dela je izvajalo gradbeno podjetje Grosuplje, za klimatske naprave ter vodovodne in plinske instalacije je poskrbelo IMP iz Ljubljane. Pri delih je sodelovala še cela vrsta izvajalcev, med njimi Elektromehanika Ljubljana, SGP Megrad – TOZD Mobilia, Tapetdeker Zaboh, Kovinarstvo Grosuplje, Mercator – Velepreskrba – TOZD Spectrum in drugi. Nadzor nad deli je prevzel ing. Jože Jevnikar iz M – Velepreskrbe, TOZD Investa.

Ob vseh teh delovnih organizacijah, ki so sodelovale pri obnovitvi Evrope, pa ne smemo pozabiti tudi na nekaj zaposlenih iz TOZD Kavarne Evropa (Mercator – Hotel gostinstvo), ki so v času adaptacije ostali v hiši. Nedvomno je grmado del in skrbi prevzela prav direktorica, ing. Jožica Blaznik. Zato ji na tem mestu, v imenu kolektivov SOZD Mercator izrekamo vse priznanje

Med tistimi, ki so se držali v skupnicah, in se rokovali z natakariji, sem zasledila nekaj starih, pardon stalnih gostov »bivše« kavarne, ki so neprekinjeno ponavljali eno in isto: »Pa kako je lepa!«

Besed o »Evropi« ni zmanjkalo. »Novorojena je! Ja, prava lepotica!«, je dejala Jožica Zabratnik, ki je že deset let stalni gost kavarne »Evropa«, čeprav zadnja tri leta živi ob morju. »Kadar pa pridem v Ljubljano, pridem pa večkrat, vedno grem v »Evropa« na kavo.

upokojenec iz Ljubljane, ki je že od leta 1930 zahaja v kavarno »Evropa«. In je nadaljeval: »To je sedaj tako lepa kavarna, da se lahko kosa z marsikatero kavarno starega dunajskega tipa. Samo še klavir manjka ali pa morda piano. Pa, bi še pravi ljudje hodili v te prostore, da bi ohranila svoj videz družabnosti in prijaznosti, ki nam jo je vedno nudilo tukaj zaposleno osebje... Edino, kar me moti, je to, da jo bodo odpirali šele ob 10. uri dopoldne, kajti navajeni smo

Zunanost nove samopostrežne prodajalne v Zalogu.

Nova prodajalna v Zalogu

Matjaž Marinček – Center za obveščanje

Zapri staro in odprli novo

Mercator – Rožnik, TOZD Golovec je 23. oktobra predal namenu novo samopostrežno prodajalno. Načrte zanjo so izdelali strokovnjaki v TOZD Investa (Mercator – Velepiskrba), izvajalec gradbenih in instalacijskih del pa je bilo SGP Grosuplje.

Predračunska vrednost objekta je znašala 16,6 milijonov dinarjev, od česar je šlo 11,4 milijonov za gradbena in ostala dela, 5,2 milijonov pa je veljala oprema.

V novem objektu je približno 700 m² skupnih površin. Samopostrežni prodajni prostori v pritličju obsegajo 210 m², bife pa 47 m². V kleti so skladišča, strojni del in zaklonska, v prvem nadstropju pa pisarniški prostori, majhna sejna soba in garderobe.

Mercator je imel doslej v Zalogu dve samopostrežni prodajalni. Eno, v neposredni bližini nove, so zaprli dva dni pred otvoritvijo nove. Zaposlovala je 12 delavcev, v novi prodajalni pa dela 20 delav-

cev. Prostore ukinjene prodajalne bodo preuredili in v njih krajanom ponudili tehnično blago.

Otvoritve so se udeležili predstavniki družbenopolitičnega življenja občine Moste-Polje in krajevne skupnosti Zalog, predstavniki SOZD Mercator in številni krajanje. Otvoritveni govor je imel direktor TOZD Golovec, Andrej Skrt, vrvice pa je prerezala predsednica Delavskega sveta TOZD, Evdoksija Popović.

Na skupnih nalogah za dvig družbenega standarda

Darko Bajec – Delovna skupnost SOZD

Pospeški stanovanjski zadrugi

Že v prejšnjih številkah glasila so bili bralci seznanjeni s pripravami na ustanovitev Stanovanjske zadruge Mercator-KTL, o ustanovnem zboru ter o vseh prednostih te oblike združevanja interesa posameznikov in širših interesov.

Dosedaj se je v stanovanjsko zadruzo Mercator-KTL vključilo že več kot 120 članov, dogovorjeno pa je, da se novi zainteresenti lahko prijavijo le do tistega dne, ko bo zadruza vpisana v sodni register. Zanimanje za zadruzo je res precejšnje, ker trenutno v bližnji okolici Ljubljane ni mogoče dobiti gradbenega zemljišča in je za mnoge ta priložnost izjemna.

Novoizvoljeni Upravni odbor je imel prvo sejo, dne 9. 11. 1978, na

kateri so izvolili tajnika zadruge in konstituirali komisije (pravno, ekonomsko in gradbeno-operativno). Prav komisije imajo pomembne naloge: pripraviti bo treba osnutke pogodb in opraviti razgovore z Zavodom za urejanje stavbnih zemljišč in s samoupravno stanovanjsko skupnostjo, kar pa je najbolj pomembno, treba bo sestaviti finančno konstrukcijo.

Značilno je, da ima zadruza v bistvu tri različne vrste zadrugičkov – največ je tistih, ki so se odločili za lokacijo »Jurčkova pot«, drugi so za tako imenovano »drugo lokacijo«, medtem ko tretji že imajo svoje zemljišče. Verjetno bi prišlo do določenih težav potem, ko se bo najprej začela gradnja na

Jurčkovi poti, za drugo lokacijo se pa za zdaj še ne ve nič določenega, nedvomno pa je, da bo prišla na vrsto pozneje. Eni in drugi bi vplačali določen delež, medtem ko drugi ne bi vedeli, kdaj in ali v danem času gradili, medtem ko drugi ne bi vedeli, kdaj in ali bodo sploh začeli graditi. Zato je Upravni odbor sklenil, da bodo poskusili še enkrat govoriti z odgovornimi na občini Vič, in če ne bodo mogli dobiti dokončnega odgovora glede tako imenovane »druge lokacije«, bo pač najboljša, da zadruza to varianto opusti.

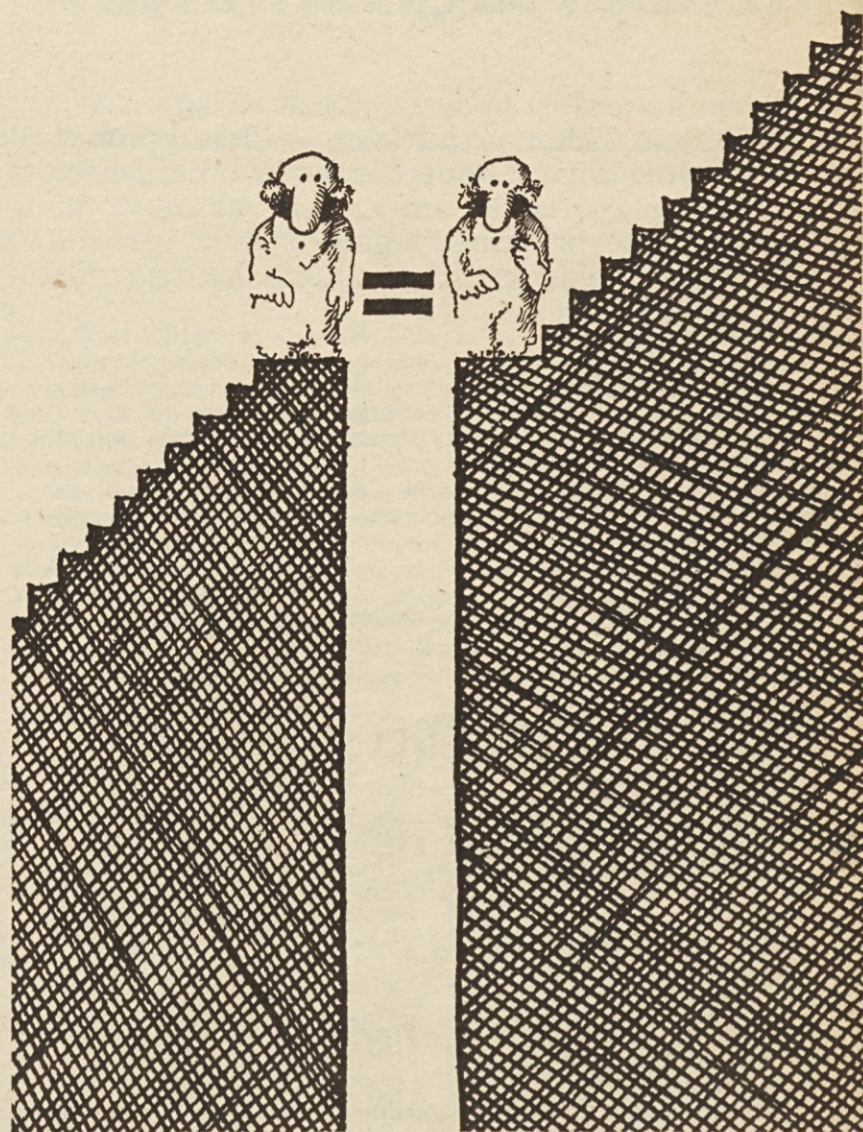
Na koncu lahko zapišemo, da se pri stanovanjski zadrugi Mercator-KTL dela pospešeno in upamo lahko, da bo tako tudi vnaprej.

Notranost prodajalne v Zalogu.

Vse foto: Matjaž Marinček

IZPOSOJENA KARIKATURA

Iz informacij poslovnega združenja za trgovino

Ana Marjanovič – Center za obveščanje

Ob 20-letnici modernizacije trgovine

Po programu, ki ga je sprejel Odbor za podelitev priznanj, bodo ob 20-letnici modernizacije trgovine podeljena priznanja za dosežke na področju trgovine trgovinskim organizacijam združenega dela po enakih merilih in kriterijih, kot so podeljujejo organizacijam združenega dela z drugih področij gospodarstva, ter tistim posameznim delavcem, ki so bili pobudniki ali izvajalci načrtov modernizacije.

Priznanja bodo podeljena: delavcem v trgovini, ki so največ prispevali k doseženim uspehom organizacije združenega dela. Pravico do priznanja imajo vsi delavci, ne glede na to, ali so v času podelitve priznanja še v TOZD ali DO, ali pa so medtem že odšli na drugo delo izven organizacije ali so bili upokojeni. Ena TOZD oziroma DO praviloma lahko predlaga do 5 delavcev. Izjemoma se podelijo priznanja tudi delavcem izven trgovine, če so s svojo aktivnostjo v proizvodnih organizacijah ali drugih organizacijah prispevali k modernizaciji trgovine. Priznanja se podelijo TOZD trgovine ali DO, če tako določijo TOZD v sestavi DO, ki izpolnjuje pogoje za podelitev priznanj. Na podlagi 13. člena sklepa o priznanjih Gospodarske zbornice Slovenije se lahko dodeli priznanje nekomu, ki mu ni bilo izrečeno za časa njegovega življenja. Obenem pa se lahko izreče priznanje tudi delovnim kolektivom prodajaln za doseženo raven kulturne postrežbe. Predloge za podelitev priznanj oziroma DO in delavcem v trgovini sprejmejo in posredujejo odboru (Poslovno združevanje za trgovino – Odbor za podelitev priznanj, 61000 Ljubljana, Titova 36/VIII), organi samoupravljanja in družbenopolitične organizacije v TOZD oziroma DO. Predloge za priznanja kolektivom prodajaln z ozirom na doseženo raven kulturne postrežbe pa dajo sveti potrošnikov in SZDL. Zahtevek za priznanje delavcev v trgovini naj organizacije posre-

dujejo za delavce, ki so sodelovali v procesu modernizacije ter pri investicijah v organizacijah združenega dela, od katerih je bolj ali manj odvisen tudi način modernizacije. Zato naj bi prejeli priznanja tisti, ki so s svojim delom največ prispevali k razvoju organizacije združenega dela z vidika investicijske graditve, k uveljavljanju sodobnih oblik prodaje, k vzgoji kadrov za sodobnejše poslovanje, k uveljavljanju višjih in visoko mehaniziranih stopenj obdelave podatkov.

Odbor za podelitev priznanj trgovini je na svoji 2. seji dne 9. 11. 1978 ugotovil, da med doslej spselimi predlogi ni nekaterih organizacij, ki so na področju modernizacije dosegle pomembne uspehe, in »da je treba glede na kasnitve v prijavih, datum podelitve priznanj trgovini preložiti«. Odbor je sprejel končni rok za sprejem predlogov za podelitev priznanj in to je 20. 12. 1978.

Ker je med organizacijami, združenimi v SOZD Mercator, še veliko posameznikov in organizacij, ki bi bili upravičeni do priznanja ob 20-letnici modernizacije trgovine. Zato naj predsedniki DS in predsedniki OZS TOZD oziroma DO ponovno preučijo navedene informacije Poslovnega združenja ter opozorila v tem pozivu ter pošljejo do postavljenega roka predloge preko splošnega sektorja Delovne skupnosti SOZD Odboru za podelitev priznanj trgovini.

Združevanje kmetov

Z izvajanjem Zakona o združenem delu bomo v Sloveniji za področje kmetijstva dobili štiri nove zakone. Delavci v kmetijskih organizacijah SOZD Mercator so seznanjeni z osnutki omenjenih zakonov, manj pa jih poznajo delavci v trgovski dejavnosti. Namen tega prispevka je ravno v tem, da nudi nekaj splošnih podatkov prav delavcem izven kmetijske dejavnosti.

Gre za naslednje zakone:

- Zakon o združevanju kmetov,
- Zakon o kmetijskih zemljiščih,
- Zakon o preživninskem varstvu kmetov,
- Zakon o intervencijah v kmetijstvu.

Vsi omenjeni zakoni so enakovredni in jih v praksi pogrešamo, vendar se bomo v postopku izvajanja teh zakonov srečali z določili Zakona o združevanju kmetov na širšem področju in se tokrat ustavljamo le na pojasnjevanju tega zakona. V naslednjih izdajah našega glasila pa bomo spregovorili še o ostalih zakonih.

Naj najprej odgovorimo na tri vprašanja:

1. Kdo je združen kmet?

Združen kmet je član, ki trajneje gospodarsko sodeluje z drugimi kmeti in delavci v organizaciji združenih kmetov na ta način, da se s pisмено pogodbo zaveže za določeno skupno proizvodnjo, združi za dalj kot eno leto svoje delo, zemljišče in sredstva za delo, ali le eno od teh, in deli v organizaciji združenih kmetov dohodek in riziko.

2. Kdo je kooperant?

Kooperant je kmet, ki proizvodno sodeluje z organizacijo združenega dela, ki ni organizacija združenih kmetov.

3. Kakšna je razlika med kooperantom in kmetom-članom?

- član: jamči za obveznosti svoje organizacije, ima določene prednosti (kredit, oskrba z reprodukcijskim materialom), soodloča s svojimi sodelavci praviloma o vseh vprašanih svoje organizacije. - kooperant: ne jamči, nima prednostnih pravic, soodloča skupaj z delavci organizacije le o skupnih zadevah in o skupaj doseženem dohodku.

Oblike združevanja kmetov

Možne so naslednje organizacije združenih kmetov (OZK)

1. enovita Kmetijska zadruga (KZ)
2. temeljna zadruga organizacija (TZO)
3. temeljna organizacija kmetov (TOK)
4. delovna organizacija kooperantov (DOK)

Kmetijska zadruga

Enovita kmetijska zadruga ima v načelu položaj TOZD.

Kmetijska zadruga ima v načelu položaj, pravice in obveznosti delovne organizacije, če so v njenem sestavu organizirane temeljne zadrugne organizacije (TZO, TKO).

Enovita kmetijska zadruga in kmetijska zadruga s TZO ima člane in delavce. Ustanovitelji so kmetje, ki podpišejo samoupravni sporazum o združitvi, s čimer je opravljeno konstituiranje.

Temeljna zadruga organizacija

Temeljna zadruga organizacija je v sestavu kmetijske zadruge in ima v načelu položaj, pravice, obveznosti in odgovornosti TOZD. To pomeni, da je teritorialno zao-krožena celota, rezultati skupnega dela se lahko izrazijo kot vrednost in člani lahko uresničujejo svoje družbeno ekonomske samoupravne pravice. Člani in delavci v TZO sprejmejo samoupravni sporazum na referendumu in podpišejo pis-meno izjavo, da se z njim strinjajo.

Temeljna organizacija kooperantov

Temeljna organizacija kooperantov je v DO kooperantov ali v sestavu delovne organizacije, ki ni kmetijska organizacija. Ima v načelu položaj, pravice, obveznosti in odgovornosti TOZD.

Delovna organizacija kooperantov

Delovna organizacija kooperantov je lahko le v sestavljeni organizaciji združenega dela (SOZD). Ima v svojem sestavu TOK ali TOZD. Takrat ima v načelu vse pravice DO. Če teh organizacij v svojem sestavu nima, potem ima v načelu položaj TOZD.

Člani in delavci organizacij združenih kmetov lahko usta-

novijo hranilno-kreditno službo zaradi združevanja svojih sredstev.

Lahko obstaja še **Skupnost** na podlagi pogodbe, ki jo ustanovita dva ali več združenih kmetov, če združijo med seboj za daljše obdobje svoje delo ali tudi zemljišče, delovna ali druga sredstva zaradi skupnega pridobivanja določenih kmetijskih proizvodov.

Člani in delavci organizacije združenih kmetov oblikujejo v sestavu svoje organizacije zadrugne enote, samo delavci pa lahko delovne enote.

Združevanje kmetijskih zadrug in drugih oblik združevanja kmetov

Zakon predvideva naslednje oblike združevanja organizacij:

1. sestavljena kmetijska zadruga,
2. sestavljena organizacija združenega dela,
3. zveze hranilno-kreditnih služb,
4. zadruga zveza.

V sestavljeno kmetijsko zadrugo se lahko združijo kmetijske zadruge in delovne organizacije, ki

se ukvarjajo s predelavo, dodelavo ali prometom kmetijskih proizvodov, s proizvodnjo ali prometom reprodukcijskega materiala ali opreme za kmetijstvo. Ima v načelu položaj SOZD.

V sestavljeno organizacijo združenega dela se združujejo kmetijske zadruge in delovne organizacije kooperantov.

V zadrugno zvezo se včlanijo kmetijske zadruge, temeljne zadrugne organizacije, temeljne organizacije združenega dela v sestavu kmetijske zadruge, temeljne organizacije kooperantov in delovne organizacije kooperantov. Zadrugna zveza ima položaj, pravice, obveznosti in odgovornosti splošnega združenja.

V kratkem pričakujemo novo organiziranost kmetijskih organizacij, kar naj bi prispevalo k boljši razvojni poti prehrambenega zaledja večjih mest in tudi Ljubljane na način, kot je to v svojem prispevku v 10. številki glasila Mercator razmišljal tovariš Leo Freljih, dipl. ing. v Mercator – Kmetijski zadrugi Cerknica.

Priložena shema naj ponazori opisano organizacijo.

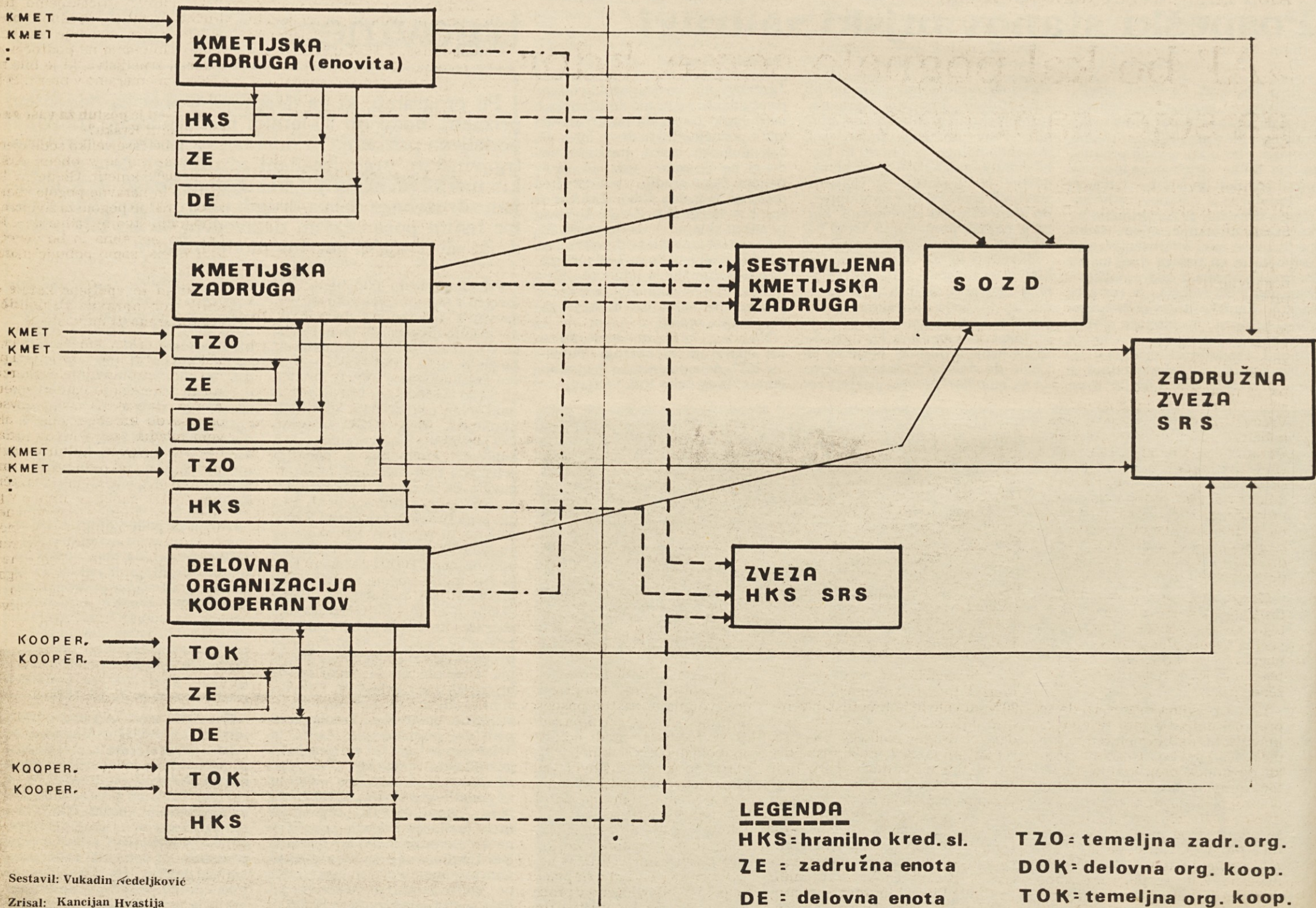

Koliko mesa!

Foto: Jaro Novak

ZDRUŽEVANJE KMETOV

ZDRUŽEVANJE ORG. ZDRUŽENIH KMETOV

Še vedno na zemlji, ki je bogastvo...

Janez Žarn iz Nemške vasi pri Krškem je dolgoletni kooperant Agrokombinata. Zadnje leto dni, odkar obstaja Temeljna organizacija kooperantov – TOK, pa je njen član in kooperant.

»Odkar obstaja kombinat, sem kooperant. Spominjam se, da smo začeli najprej z ribezom. Pa je dobro neslo. Potem smo nadaljevali z vinogradništvom. Ker sam več ne sejem kuzuze in pšenice, sem začel še z živinorejo. Kupil sem nekaj krav za molžo in tako letno pridelam 2000 litrov mleka, kar pa spet ni veliko, če imam v hlevu sedem krav, ki jih moram krmiti ne samo s koncentratom, ampak tudi z repo...«

»Kako pa je letos z grozdom?«
»Spet slabo, ker je bila pozeba. Že pet let iz leta v leto pozeba! Tako, da na 2,6 ha vinograda obremo le 20% letine. Če je ne bi

bilo, bi lahko pridelal vsaj dva vagona grozdnega zrna. Zato pa je ribez letos potegnil veliko bolje; z njim bomo zvozili...«

»Se vam zdi nujno, da se kmetije specializirajo v več panog kmetijske proizvodnje?«

»Da. Kajti če ne rodi grozdje, nekaj prinese živinoreja. Veliko pomeni tudi, če si kooperant, ker s tem postaneš tržni proizvajalec. Temu bi se drugače reklo tudi čisto kmetijstvo. V naši krajevni skupnosti je vsak dan vse manj čistih kmetij, ker mlajši odhajajo na delo v tovarne. Tu iz vasi imajo vse ugodnosti: dobro cesto, redno avtobusno linijo. Potem pa malo

kmetujejo, malo delajo v tovarni. Jaz sam nisem vaju takega načina. Moj oče je bil kmet, in to tradicijo bom nadaljeval. Če bi oče še živel, mogoče bi tudi jaz odšel delat v tovarno... Tako pa sem še vedno na zemlji, ki je bogastvo toliko časa, dokler jo obdeluješ. Če pa samo malo, od nje ni več prave koristi.«

»Kaj pa vaši otroci?«

»Nič ne vem, kako bo. Imam sina in hčerko, ki hodita v šolo, najmlajši sin pa je še doma... Časi se spreminjajo. Kmetu je dana možnost v kooperaciji, veliko jih pa še vedno odhaja v mesto, ker se jim ponujajo boljši pogoji...«

Kooperant Temeljne organizacije kooperantov Janez Žarn iz Nemške vasi o svojem vinogradu, pravi: »Pozeba je letos imela spet prste vmes. Zato bo grozdje kisló...«
Foto: Ana Marjanovič

Proti amaterizmu v kmetijstvu

Alojz Pirc – M-Agrokombinat Krško

»Al' bo kal pognalo seme, kdor ga seje, sam ne ve...« (F. Prešeren)

Kmetijstvo se je razvilo in dosega velike pridelke v primerjavi s pridelki pred tridesetimi leti. Ob tem pa še vedno ugotavljamo pomanjkljivost in neizkoriščenost možnosti, ki jih daje zemlja.

Pri ugotavljanju dejavnikov, ki negativno vplivajo na kmetijsko proizvodnjo, izstopata predvsem odvisnost od vremenskih razmer in pomanjkljivo strokovno znanje, ki je posledica večnega amaterizma v kmetijstvu. Nihajo količine in kakovost pridelkov, posledica pa je nizka in negotova tržnost, zdaj izobilje in zdaj pomanjkanje. Vreme lahko da ali vzame različne količine, pa tudi ves pridelek. Obrambni ščit je lahko le zavaranje proti pozebi in toči, ki dejansko le porazdeli gospodarsko škodo na obdobje več let, vzrokov pa ne odpravi. Premije so, v odnosu na ostalo gospodarstvo visoke, saj se gibljejo v sadjarstvu in vinogradništvu med 20 in 25 odstotki vrednosti pridelkov.

Gospodarstvo zavaruje pridelke družbenega kmetijstva, med kmeti pa samo nekateri. Večji del ali večina kmetijskih proizvajalcev z negotovostjo pričakuje pridelek, plačilo za svoje delo in druge vložene stroške.

Edina pravilna rešitev je, da se prepreči uničenje tudi zasebnega kmetijstva, da bi imeli redne pridelke. Cilj naj bo zaščita od začetka do konca proizvodnje. Zoper točo dosega uspehe z raketno obrambo. Toda ta način je še vedno premalo učinkovit in treba bo še preučevanja in izkušenj, da se toča prepreči. Obramba proti pozebi in oroševanju pa je povsem uspešna. Zato so potrebne samo dodatne investicije, za spoznanje manjše kot za napravo nasadov, ki pa so gospodarsko povsem opravi-

vičljive. Včasih je potrebno posnemati v tem pogledu gospodarsko bolj razvite države, da bi odpravili nekatere negotovosti.

Amaterizem v kmetijstvu, ki je včasih delo za razvedrilo, ljubiteljstvo do narave ali samo rekrea-

in se zadovoljujemo s prepričevanjem, da je dovolj, če so vsaj kolikor toliko obdelane. Vendar to ni pravilno. Tako kot za vse druge poklice bi se morali usposabljeni vsi tisti, ki bi hoteli biti pravi kmetijski proizvajalci in ne samo ama-

terji na svoji zemlji. Eno od rešitev predstavlja tudi kooperacijska proizvodnja in znatno pospeševanje kmetijstva, ki pa nima zadovoljive vrednosti zaradi odnosov s »popoldanskimi« kmeti. Nujno potrebno je večati število poklicnih kmetov in kmetij, ki bodo proizvajale po naročilu ter zadovoljevale potrebe tržišča.

Pot, ki pelje do tega cilja, je še dolga in težavna tudi zato, ker današnja potrošniška družba ne daje zadostnega poudarka in plačila za delo, ki je bilo vloženo v proizvod. Zato volja do kmetijstva upada. Zato bo treba ubrati novo pot...

Tla in klima za razvoj TOK v Krškem

Zanimanje za kooperacijo v Krškem narašča – Potrebe po strokovnem kadru – Privlačna oblika pospeševanja razvoja kmetijstva

Dva meseca je preteklo, odkar je Ivan Kozole postal novi direktor Temeljne organizacije kooperantov v Krškem. V Agrokombinatu je zaposlen že od leta 1959 in je kot kmetijski inženir opravljal različne naloge. Bil je prvi vodja sadjarskega posestva Matija Gubec v Krškem. Nazadnje je upravljal sadjarsko posestvo v Stari vasi. O svojem prihodu na delovno mesto direktorja Temeljne organizacije kooperantov je dejal: »Odločitev, da spremenim delovno mesto, ni bila lahka, čeprav sem pri kombinatu že 19 let in poznam tudi področje sedanje delovne organizacije. Prva sprememba je že v tem,

hoteli sprejeti zaradi nizkega osebnega dohodka. Novi strokovni kader pa nujno potrebujemo, ker brez dobre organiziranosti in strokovnega kadra ne bi mogli opraviti tega, kar imamo predvideno v načrtu.«

»Kakšen pa je ta načrt?«

»Gre za srednjeročni načrt za leta 1979–1985. V tem obdobju predvidevamo nekajkratno povečavo proizvodnje v vseh panogah dejavnosti Temeljne organizacije kooperantov. Sedanja letna proizvodnja znaša 4,5 milijarde. Zato bomo skušali razviti nove odkupne odnose s kmetijskimi proizvajalci, ker se pojavlja velik interes

da imam sedaj veliko več družbenopolitičnega dela na občini kot tudi v sami naši organizaciji. Prejšnje delo je bilo predvsem terensko tako da sem bil v stalnem kontaktu z zemljo in proizvajalci. Temeljna organizacija kooperantov pa je po svoji organizacijski in družbenopolitični dejavnosti mnogo širša. V TOK-u imamo štiri proizvodne okoliše in 300 kmetijskih proizvajalcev kooperantov, ki so teritorialno usmerjeni po svoji dejavnosti v živinorejo, prašičerejo, vinogradništvo, sadjarstvo in jagodičevje.«

»Kako si predstavljate sodelovanje s kooperanti iz teh okolišev?«

»Sodelovanje hočemo uskladiti z novimi kmetijskimi zakoni, tako da bomo organizacijsko obliko delovanja prilagodili novim zakonskim predpisom. V štirih proizvodnih okoliših bodo kmetijski kooperanti združevali svoje interese v samoupravno organizacijo TOK. Namen tega je uravnotežen odnos do vseh kmetov-članov, v vseh proizvodnih panogah. Z boljšo organizacijo in novimi metodami dela želimo doseči večjo proizvodnjo, kot je bila dosedanja.«

»Katere metode nameravate vpeljati?«

»Organizacijsko, tehnološko in znanstveno. Organizacijsko dodelavo TOK-a si predstavljamo kot okrepitev strokovne službe z novimi kadri. Pred kratkim smo imeli razpis na nova delovna mesta: tehnologa za živinorejo, prašičerejo in vinogradništvo. Razpis je bil uspešen, saj se je prijavilo veliko kandidatov. Naloge teh delovnih mest so zelo zahtevne, zato se bojimo, da jih izbrani kandidati ne bi

za sodelovanje v kooperaciji. Do novega leta moramo ustanoviti hranilno-kreditno službo. Vsa izplačila bomo vodili preko te službe, ki bo zagotavljala tudi sredstva za nadaljnja vlaganja v nove kmetijske stroje. Pričakujemo tudi družbenopolitično podporo občine Krško, ker se zadnje čase kaže veliko zanimanje na področju zasebnega kmetijstva, ki je bilo nekoliko zanemarjeno v prejšnjih letih.«

»Kakšen je posluš za vaše načrte v občini Krško?«

»Zadnje čase veliko sodelujemo z občino, saj je v občini Krško okoli 3000 kmetij. Glede na klimatske in naravne pogoje imamo tukaj izredne pogoje za živinorejo, vinogradništvo in sadjarstvo. Pomoč bo potrebna in bo verjetno tudi prišla, samo pobude morajo priti od nas.«

»Ali so že vpeljane katere od oblik samoupravne ali politične organiziranosti na vasi?«

»Imamo aktiv kmečkih žena, za katerega skrbimo z različnimi predavanji, strokovnimi ekskurzijami in katerega je namen spreminjanje odnosov na vasi, predvsem odnosa do kmečke žene. Z aktivom mladih zadržnikov nadalje hočemo poživeti kulturno življenje na vasi, tako da pripravljamo tekmovanja v veččinah iz različnih kmetijskih panog: v oranju, v pridelovanju kultur in podobnem. Vsekakor si želimo čim tesnejše sodelovanje z našimi kooperanti, kajti osnovna naloga Temeljne organizacije kooperantov je organizirano strokovno vodenje in odkup zasebne kmetijske proizvodnje od naših kooperantov.«

KADAR POTREBUJETE POMOČ PRI IZVEDBI AKCIJ NAVODILA ZA PRIPRAVO GRADIV OBJAVO POMEMBNIH DOGODKOV POLITIZACIJO PROBLEMA

POKLIČITE
CENTER ZA OBVEŠČANJE
061-23-424
ALI UREDNIŠTVO GLASILA
061-21-488

Vzponi in padci

Pripravili: Ivo Brovč, Pavle Erzin in Vasja Lenardič – M-Contal

Contal včeraj, danes, jutri

Zunanjetrgovinsko podjetje Contal bo čez tri leta praznovalo tridesetletnico svojega obstoja. Ustanovljeno je bilo dne 1. 2. 1951 pod nazivom Continental export. Ime podjetja se je večkrat spremenilo in dopnilo v skladu s spremembo organizacije in predmeta poslovanja. Ime Contal se prvič pojavi v letu 1962.

Ob ustanovitvi podjetja je bil predmet poslovanja opravljanje poslov reekспорта in iskanje neplanskih artiklov ter plasman teh artiklov v inozemstvu. Kasneje se je predmet poslovanja zelo razširil tako na področje zunanje trgovine kot tudi notranje trgovine. Contal je v relativno kratkem času dosegel zelo široko registracijo v poslovanju s tehničnim blagom. Poleg zunanjetrgovinskega poslovanja in trgovine na debelo je razvil tudi mrežo trgovin s tehničnim blagom in servisno dejavnostjo. Poslovno življenje Contala ni potekalo premočrtno in z enakomernim razvojnem trendom. Bilo je veliko uspehov, pa tudi neuspehov. Lahko trdim, da je vsako desetletje predstavljalo nekaj tipičnega in svojevrstnega. Hitremu vzponu je sledil še hitrejši padec, potem pa se je situacija ponovno umirila in normalizirala.

V obdobju od ustanovitve do leta 1964 se je Contal razvijal hitreje kot podobna konkurenčna podjetja. V letu 1964 je z 270 zaposlenimi dosegel 11.318.975.314 din prometa in 599.800.511 din dohodka. Naslednje leto pa je zašel v skoraj nepremagljive težave. Poslovno leto 1965 je 305-članski kolektiv zaključil s 475.560.613 din izgube. V poslovanju je zatajil predvsem hitro se razvijajoči notranjetrgovinski sektor. Sledila je sanacija podjetja. Končni izid je bil ta, da je Contal moral opustiti vso notranjetrgovinsko poslovanje vključno tehnične trgovine na drobno. Obdržal je le del servisne dejavnosti, neznatno proizvodnjo in čisto zunanjetrgovinsko poslovanje. Od skupnega števila zaposlenih (305) je v letu 1967 ostalo pri Contalu le še 72 zaposlenih.

Poslovni dogodki v letu 1965 so bistveno vplivali na nadaljnji razvoj podjetja. Težko pridobljeni poslovni sloves podjetja je hitro začel upadati. Pogoji poslovanja so se bistveno poslabšali. Finančna situacija je bila izrazito neugodna. Spremenjena struktura zaposlenih, ko je ostala skoraj izključno ženska delovna sila, je nudila le omejene možnosti nadaljnjega razvoja. Realna in logična je bila predvsem tista pot v razvoju, ki je omogočala nadaljnje delo z minimalnim angažiranjem lastnih finančnih sredstev, ki jo je bila obstoječa kadrovska struktura v stanju izpeljati. Rešitev je nudil uvoz za lasten račun in tuj račun. Contal se je za to varianto odločil in s pridom koristil zelo široko zunanjetrgovinsko registracijo.

Drugo obdobje poslovnega delovanja Contala, ki poteka od leta 1966 do 1973 predstavlja obdobje iskanja nove fiziognomije Contala. Podjetje razvija svojo dejavnost v bistveno spremenjenih pogojih poslovanja. Čeprav je uvozna dejavnost omogočila Contalu, da je preživel najbolj kritične čase, je vse bolj prevladovalo prepričanje, da čisti uvoz podjetju ne more zagotoviti dolgoročne perspektive, posebno ne v primeru če dejavnost ni specializirana, kot je bil to primer pri Contalu. Z opustitvijo notranje trgovine, Contal ni imel nikakršnih možnosti več, da bi pogojeval zunanjetrgovinske posle z notranjim prometom. Contal razen dobrega poznavanja zunanjetrgovinske tehnike, elastičnega opravljanja poslov in spretne prilagajanja vsakokratnim spremembam v deviznih in zunanjetrgovinskih predpisih, ni mogel poslovnim partnerjem nuditi ničesar več. Contal je tudi na izvozu premalo pomenil, da bi bil to lahko eden od vzvodov za pridobitev novih poslov. Contal se je močno zavedal dejstva, da je njegov edini adut v boju s konkurenco v tem, da je spretnejši, kvalitetnejši in bolj poceni. Dejstvo, da je prav osnovno bogastvo Contala, od katerega je bil odvisen obstoj organizacije in njen nadaljnji razvoj, omogočilo, da je vrsta po-

slovnih partnerjev ostala zvesta Contalu ne glede na njegov enostranski razvoj.

Omenjena poslovna usmeritev je Contalu sicer omogočila, da je ponovno zaživel. Poslovni rezultati pa kljub temu, da se je devizni režim postopno liberaliziral, niso zagotavljali hitrejšega razvoja. Contal je v prvi dobi ponovnega oživljanja lahko zagotovil predvsem normalne osebne dohodka in pokrival stroške ter postopoma povečeval svoj poslovni sklad. Sredstev za investicije ni bilo, čeprav je razvoj podjetja iz dneva v dan porajal nove probleme v zvezi z nezadostnimi poslovnimi in skladiščnimi prostori, kakor tudi želje po hitrejšem reševanju stanovanjske problematike v podjetju. Pretežno uvozna usmeritev podjetja je bila zato lahko le začasna. Organizacija takega značaja je preveč podvržena nenadnim in čestim spremembam v zunanjetrgovinskem in deviznem režimu, da bi lahko zagotovila podjetju dolgoročno in stabilno poslovanje. Na poti iskanja novih smeri razvoja je bilo več poskusov. Nekateri so bili bolj, drugi manj uspešni. Podjetje je iskalo novih rešitev predvsem na področju notranje trgovine na debelo, zastopstev in izvoza.

Hitrost spreminjanja poslovnih in drugih odnosov je bila v veliki meri odvisna od hitrosti opuščanja preživene miselnosti in obremenjenosti kolektivaetkostjo.

Zaradi nekdanjega neuspeha se je vsaka ekspanzija izenačevala s

stopstva in notranjo trgovino. Vse te dejavnosti skuša aktivirati v vseh poslovnih enotah. Težišče razvoja Conimexa temelji na naslednjih področjih: birotehnike, grafične dejavnosti, gostinske dejav-

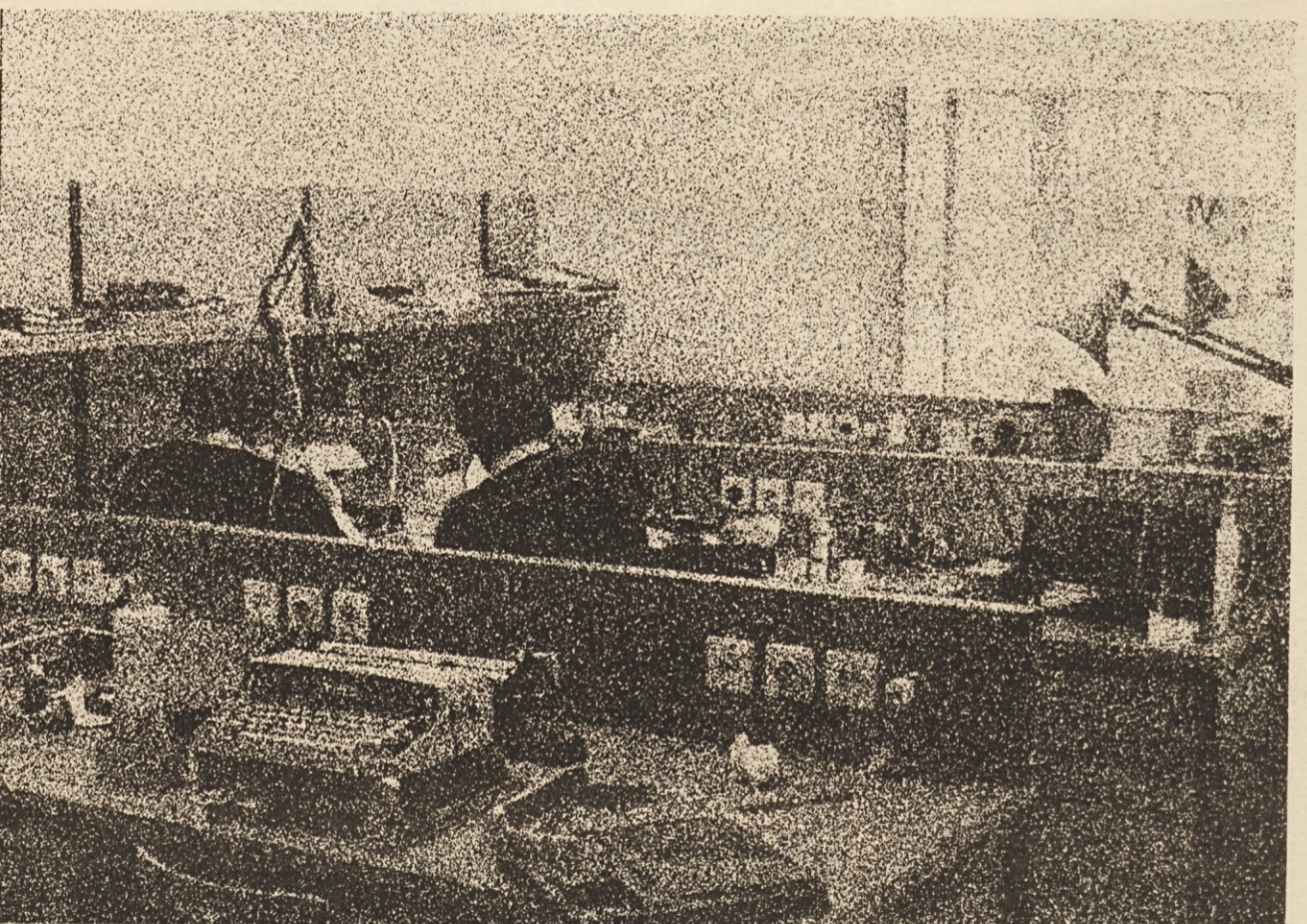

Salon birotehnične opreme v Šiški na Celovški 106

potencialnim neuspehom. Predolgo pa je bilo prisotno tudi mnenje, da je pretežni uvoz lahko dolgoročno usmeritev Contala. Kolektiv se je oklepal nekih idealov, ki jih nikdar ni bilo. Medtem ko si je Contal prizadeval za vzpostavitev ponovne poslovne in finančne stabilizacije, se je konkurenca razvijala hitreje in brez večjih izpadov. Sorodne organizacije so razvile tenejšje in močnejše poslovne odnose med proizvodnjo in trgovino, obdelana so bila vsa bližnja izvozna tržišča, obenem pa tudi angažirana najdonosnejša zastopstva. Contal je torej zaradi enostranskega razvoja veliko izgubil.

Tretje obdobje v razvoju Contala sovpadalo z reorganizacijo Contala na TOZD-e. Iz enovite delovne organizacije so leta 1973 nastale tri temeljne organizacije: **Conimex**, ki nadaljuje trgovinsko dejavnost nekdanjega Contala, se je močno zavedal osnovne dileme v razvoju Contala. Zato se je smejeje lotil nakazanega razvoja in reševanja odprtih problemov. Hitreje je začel preusmerjati svoje poslovanje tudi na izvoz in notranjo trgovino s tehničnim blagom. Hitreje spreminja notranjo strukturo kadrov, da bi zagotovil večjo gibljivost in akvizicijsko sposobnost. Bistveno preokretnico je napravil tudi v smeri investicijske dejavnosti. Medtem ko Contal v obdobju 1966 do 1973 praktično ni ničesar investiral, je Conimex v času 5-letnega delovanja nakupil več manjših poslovnih prostorov v Ljubljani in Beogradu, adaptiral poslovne prostore v Zagrebu, Novem Sadu in v Ljubljani ter v celoti zamenjal izrabljeno pisarniško opremo. V letu 1978 se je lotil izgradnje nove poslovne stavbe za Bežigradom in 3000 m² skladiščnih prostorov na Slovenčevi cesti, v kupni predračunski vrednosti okoli 7 milijard din. Učinkovito je pričel reševati tudi stanovanjske in druge probleme kolektiva. **Conimex** zaposluje danes 185 ljudi in ustvarja cca 80 milijard prometa, kar predstavlja 97% celotnega dohodka Contala. Conimex opravlja uvoz, izvoz, za-

Delovna mesta servisa TOZD Conimex za popravilo elektronike.

Vse foto: Jaro Novak

nosti, široke potrošnje, izvoza ter uvoza investicijske opreme in re-produkcijskega materiala. Izvoz predstavlja cca 15% celotnega prometa, medtem ko se uvozna in notranjetrgovinska dejavnost po dohodku skoraj izenačujeta. Poslovna usmeritev bi bila v skladu z našimi težnjami takrat, ko bi bil dohodek iz notranjetrgovinske dejavnosti enak dohodku iz zunanjetrgovinske dejavnosti, izvoz pa bi se izenačil z uvozom. Do tega cilja pa je še daleč. Največ problemov je prav na področju povečanja izvoza. Pri tem ne gre toliko za vprašanje vzpostavitve primernih poslovnih vezi v inozemstvu, temveč o trajni zagotovitvi konkurenčno sposobnega izvoznega blaga s strani domačih proizvajalcev. Vendar ne glede na težo problema postaja ta cilj imperativ sedanjega časa. Primerno je torej, da se zavedamo, da Contal danes ni več tisto kar je bil včeraj, zavedati pa se moramo obenem, da Contal jutri

ne sme več ostati tisto, kar je danes.

Širše možnosti v okviru SOZD Mercator bodo verjetno tako usmeritev tudi zagotovile.

Podobno kot delovna organizacija so se razvijali tudi njeni posamezni deli.

V obdobju vzpona delovne organizacije in širjenja njene dejavnosti je bila organizirana 1962. leta servisna dejavnost z namenom, da bi zagotovili strokovno vzdrževanje uvoženih aparatov široke potrošnje ter povečali konkurenčno sposobnost.

Skladno z naraščanjem obsega dejavnosti so bile obveznosti novonastalega tehničnega sektorja vse večje. Hitra rast je narekovala zaposlovanje novega kadra, ureditev poslovnih prostorov in nakup sodobne opreme. Konec leta 1964 je v tehničnem sektorju delalo že 14 delavcev.

Tehnični sektor je že v tem obdobju servisiral širok program ar-

tiklov kot na primer pralne stroje Zoppas, knjižne stroje Ascota, fakturirke, strojno opremo za embaliranje blaga v samopostrežnih trgovinah, stroje za vakuumsko pakiranje, aparate za varenje plastične folije, blagajne ter druge sorodne artikle.

Težave v letu 1965, ki so nastopile v delovni organizaciji ter odpoved dela tehničnega sektorja, ki je bil lociran v Mariboru, sta bila dogodka, ki sta vplivala na nadaljnji položaj tehničnega sektorja.

Tudi servisna dejavnost v delovni organizaciji se je tako borila s precejšnjimi težavami, še posebej, ker je vsaka sprememba dejavnosti pogojevala drugačen profil kadrov, čas za spremembo in sredstva, ki jih pa ni bilo.

Zaradi tega je servisna dejavnost stagnirala, dokler ni s preusmeritvijo, predvsem na elektro-

Vzponi in padci

Pripravili: Ivo Brovč, Pavle Erzin in Vasja Lenardič – M-Contal

Contal včeraj, danes, jutri

Nadaljevanje s 8. strani

niko, ponovno zaživela in pričela z rastjo.

V obdobju iskanja nove podobe Contala je tehnični sektor sklenil, da se samoupravno organizira kot samostojna enota z lastnostjo pravne osebe ter se registrira pri okrožnem gospodarskem sodišču.

Prodaja prvih namiznih kalkulatorjev znamke Sharp je pomenila za tehnični sektor drugo obdobje razvoja.

Tehnični sektor je pričel z usposabljanjem kadrov ter si na ta način zagotovil osnovo za razvijanje predvsem na področju elektornike in elektromehanike.

Usmeritev na področje elektronike je bila pravilna, saj je elektronika prodirala vse bolj v prej mehansko krmiljene stroje. Tehnični

in Digitron, je temeljna organizacija pristopila k formiranju lastnih servisnih centrov še v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu in Dubrovniku.

Glede na pogodbene obveznosti je temeljna organizacija organizirala servisiranje tudi na območju drugih republik preko pogodbenih servisnih enot tako, da je za te enote zagotovila potrebna sredstva, opremo ter šolanje kadrov.

Posebno pozornost in precejšnja sredstva je temeljna organizacija namenila izobraževanju svojih kadrov in kadrov v pogodbenih servisnih enotah.

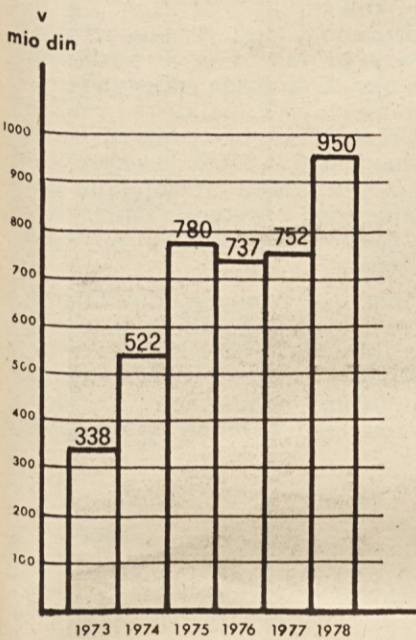
To skrb in intenzivno delo na področju izobraževanja dokazujejo tudi podatki, da je temeljna organizacija v letu 1974 namenila za izobraževanje 600.000 din, v letu 1975 470.000 din, v letu 1976 220.000 din ter v letu 1977 300.000 din. Pri tem pa niso upoštevani osebni dohodki delavcev v času izobraževanja in izpad dohodka.

Skrb za izobraževanje je omogočila temeljni organizaciji glede na hitre spremembe in napredek na področju elektronike, da je lahko

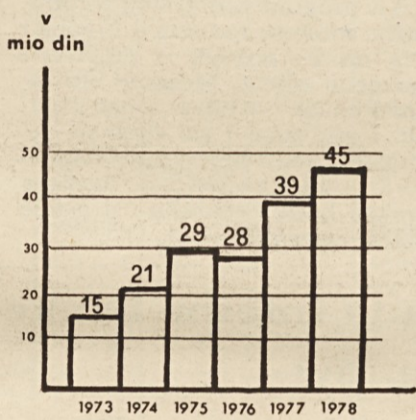
darstva. Pri oblikovanju dogovora pa je tudi neposredno sodelovala, žal, se kljub številnim osnutkom in popravkom, družbeni dogovor še ni pojavil kot predlog.

Želja temeljne organizacije je, da bi pri oblikovanju cen storitev prevladovala predvsem merila, kot so redni normativ časa, povprečna stopnja produktivnosti, normalna stopnja izkoriščenosti delovnega časa ter normalna akumulacija po samoupravnem sporazumu. Ob upoštevanju teh meril namreč ne bi bilo več potrebno administrativno določanje cen, s katerimi v določenem obdobju ni bilo mogoče pokriti niti bruto osebnih dohodkov.

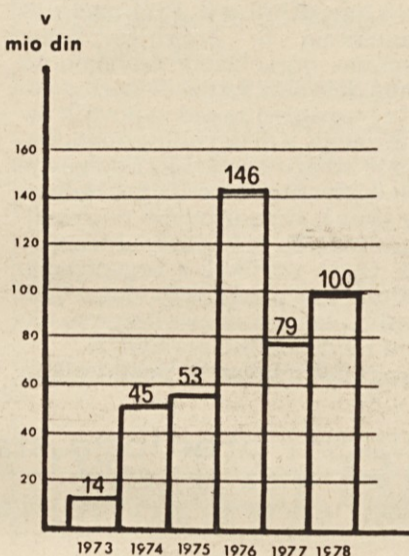
1. Temeljna organizacija se aktivno vključuje kot član poslovnega združenja malega gospodarstva pri reševanju prej omenjenih in tudi drugih problemov, predvsem v združenju, pa tudi na Gospodarski zbornici in Siseot.

1. CELOTNI PRIHODEK CONIMEXA

2. DOHODEK CONIMEXA

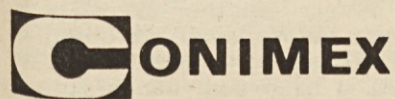

3. IZVOZ CONIMEXA

Precizno, natančno in odgovorno

sektor je kmalu na tem področju prevzel vodilno vlogo.

Z nastankom temeljnih organizacij 1973. leta se je oblikoval tudi sedanji Cibes, ki nadaljuje delo servisnega dela tehničnega sektorja. Del tehničnega sektorja, ki je proizvajal oljne gorilnike, pa je oblikoval svojo temeljno organizacijo.

Leta 1973, 1974 in 1975 pomenijo leta hitre rasti in širjenja servisa. Ob konstituiranju je bilo v temeljni organizaciji 36 zaposlenih, konec leta 1974 pa že 80 zaposlenih.

S skrbnim gospodarjenjem in načrtovanjem je bila podana osnova za širjenje lastne servisne mreže tudi na območje drugih republik, ter za razmišljanje o večjih prostorih za servis v Ljubljani.

S prevzemom programa Kienzle, povečanjem števila strojev iz programa Rex Rotary, Oce, Sharp

prevzemala najzahtevnejša dela, kot je servisiranje računalnikov in elektronskih mikroskopov.

Med najpomembnejše uspehe temeljne organizacije lahko štejejo predvsem, da je uspela kupiti lastne poslovne prostore.

Temeljna organizacija pa se je pri svojem delu srečala tudi s problemi, ki jih je skušala rešiti ali pa vplivati na razrešitev, če so bili širšega pomena.

Gre predvsem za zanemarjanje problemov, s katerimi se ta dejavnost srečuje in nanje opozarja, s strani širše družbene skupnosti in neustreznih sistemskih rešitev. Nedvomno je nepravilna politika cen eden izmed najbolj pomembnih vzrokov, da o reproduktivni sposobnosti v storitveni dejavnosti nasploh praktično ne moremo govoriti ter za izredno nizko akumulacijo, ki jo ta dejavnost dosega.

Temeljna organizacija je bila tudi pobudnik za pripravo družbenega dogovora o načinu oblikovanja cen storitev drobnega gospo-

2. Temeljna organizacija je bila tudi pobudnik, da bi vzpostavili dohodkovne odnose pri partnerjih, ki so v veliki večini zastopniki oziroma uvozniki, vendar je natekla na gluha ušesa. Le malo pa je proizvajalcev, ki bi bili pripravljene sklepati sporazume o dohodkovni povezavi in cenah storitev.

3. Ob analizi svojega dela in doseženih uspehov ter glede na srednjeročni plan razvoja Ljubljane temeljna organizacija ponovno ugotavlja, da se pogoji gospodarjenja za malo gospodarstvo niso bistveno popravili.

4. Znatno upadanje uvozne aktivnosti že od leta 1976 vpliva tudi na stagnacijo dejavnosti in krčenje dejavnosti.

Posledica tega stanja je fluktuacija kadrov ter zmanjševanje elastičnosti pri spremembah pogojev gospodarjenja.

5. Z uvoznimi omejitvami pa se je pojavilo vprašanje zagotavljanja rezervnih delov za uvožene stroje.

6. Dogaja se, da servis ne more zagotoviti hitrega popravila stro-

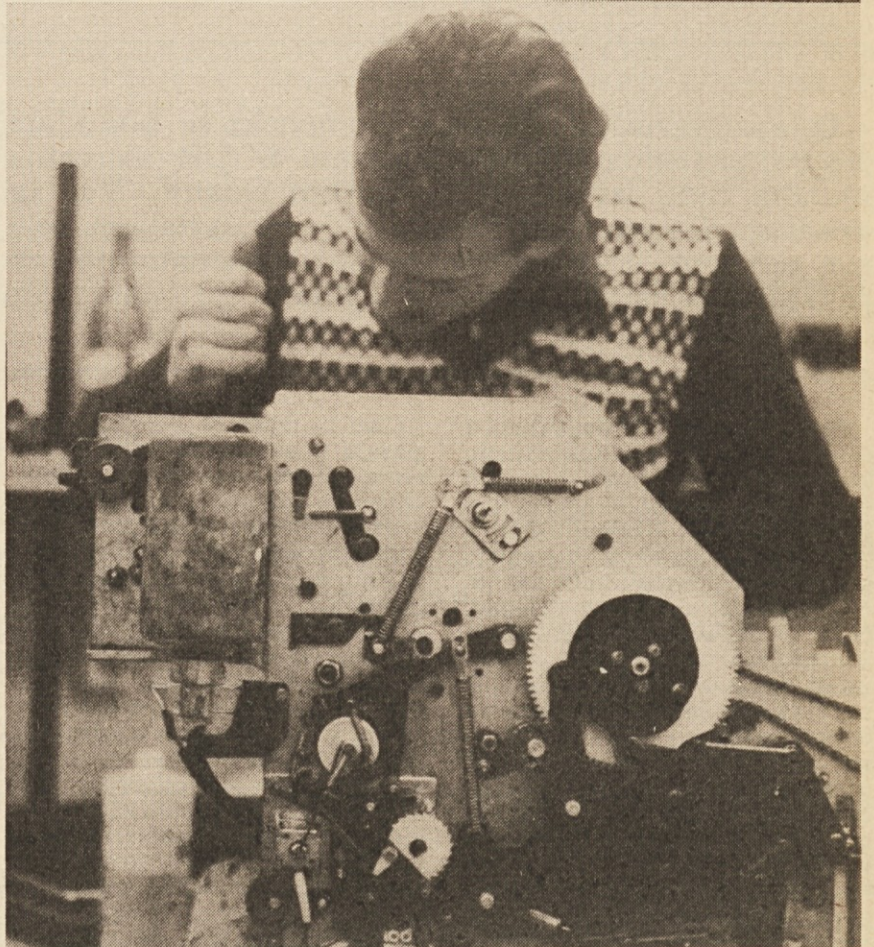
jev prav zaradi pomanjkanja rezervnih delov in predvsem rezervnih sredstev za nakup teh delov.

Cibes sicer dobro gospodari in je samoupravno primerno organiziran, vendar bo za nadaljnje uspešno gospodarjenje potrebno jasno začrtati novo pot razvoja in določiti cilje.

Odločitev o podpisu samoupravnega sporazuma o združitvi

v sestavljeno organizacijo Mercator ima za temeljno organizacijo poseben pomen. Za servis se odpirajo v sestavljeni organizaciji veliko širše možnosti razvoja in reševanja problemov, ki jih temeljna organizacija ima.

Cibes se zaveda, da se je za nadaljnji razvoj potrebno bolj smelo vključiti v prevzemanje novih dejavnosti in trdneje povezati v sestavljeni organizaciji.

Če v drobovju vašega mehanskega sodelavca kaj odpove, so diagnostiki in terapevti fantje iz TOZD Conimexa. Foto: Jaro Novak

Iz izjav predsednika Zveze sindikatov Slovenije

Uredništvo

Sindikati in združeno delo

Predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner je pred 9. kongresom ZSS v zvezi z novo organiziranostjo sindikatov odgovarjal na vprašanja urednikov glasil v organizacijah združenega dela. Naj osvežimo nekaj njegovih ugotovitev po posameznih temah.

O povezovanju osnovnih organizacij v SOZD »Tisto, kar predstavlja resnično združevanje dela in sredstev delavcev v OZD in SOZD, se uveljavlja v dveh oblikah: prva in temeljna oblika je samoupravljanje delavcev v TOZD, druga pa je delovanje subjektivnih sil na ravni OZD in SOZD. Prav slednja lahko vpliva na kvaliteto in intenzivnost povezovanja. Tega povezovanja si seveda ne smemo predstavljati v duhu znanih birokratskih in tehno-kratskih koncepcij, marveč gre za združevanje, ki je koristno za delavce v TOZD. Tu ima velik vpliv poslovodna struktura in njen način delovanja, ker je močna, oborožena z znanjem in informacijami.«

O sindikatu in pretorku informacij »Sindikati bi morali v glasilih združenega dela videti svoje močno orožje – tudi za boj proti birokratizmu, za mobilizacijo delavcev, za večjo produktivnost in odgovornost. Tega se je treba še posebej zavedati v konfrontaciji z birokratskimi staTišči in z manipuliranjem z delavci ter pri kratkoročnih njihovih elementarnih samoupravnih in socialnih pravic.«

O delitvi osebnega dohodka »Oblikovanje in delitev osebnega dohodka je čedalje bolj temeljna skrb sindikatov. Kar zadeva osebno ocenjevanje, so sindikati tudi doslej zavračali subjektivno oceno delavca kot glavni kriterij za vrednotenje njegovega dela. Seveda pa ne zavračamo osebne ocene kot možnosti za objektivnejše vrednotenje posameznikovega dela, vendar je to lahko le kolektivna ocena, v nobenem primeru pa ne individualna. Za tako oceno morajo biti izdelani tudi ustrezni kriteriji in izhodišča.«

O nočnem delu žensk »Naša država je podpisnica mednarodne

konvencije o omejevanju nočnega dela žensk. Tega dela je dejansko vedno manj. Toda uresničitev naloge ni lahka: včasih že delovne naprave zahtevajo neprekinjeno delo, včasih spet delavke same nasprotujejo omejevanje nočnega dela, ker se jim s tem zmanjša dohodek itd. Seveda pa ostajamo pri naši splošni usmeritvi za postopno ukinitve nočnega dela žensk. Pri tem pa moramo upoštevati objektivne okoliščine v vsakem konkretnem primeru posebej. V ta prizadevanja se morajo vključiti osnovne organizacije sindikata.«

O kadrovskih stanovanjih »Samoupravni organom ne moremo odvzeti pravice, dodeljevati stanovanja v nujnih primerih, toda pri tem ne smemo zapostavljati vseh drugih kategorij delavcev, predvsem pa ne socialnih primerov. Sicer pa delavci morajo biti seznanjeni s stanovanjsko politiko, in delovati mora javno. Pri reševanju stanovanjskih vprašanj moramo onemogočiti odločanje v ozkih skupinah.«

O počitniških skupnostih »Nekatere občine bi rade zaradi svojih apetitov zrinile delavske počitniške domove z obale. Tako ravnanje je ratkovidno in spodbujeno s kratkoročnimi interesi in v svojem bistvu zelo nesocialno. V resnici gre za komercialne koncepcije razvoja občin, ki niti ne uvidijo tega, da lahko delavski turizem zelo podaljša sezono in hkrati poveča izkoriščanje njihovih naravnih in drugih počitniških zmogljivosti, vse to prav v prid tamkajšnje prebivalstva. Pri takih kratkoročnih usmeritvah gre marsikdaj za lov na devize ipd. Sindikati se morajo boriti proti takim usmeritvam, čeprav je treba upoštevati določene prostorske urbanistične ureditve.«

Tri osnovna dokumenta za rad sindikata u SOUR

Centar za obaveštavanje

Odlučan start posle kongresa

Izdavanje našeg časopisa vremenski se podudara sa zasedanjem skupštine Koordinacijskog odbora sindikata SOUR Mercator, zbog čega ćemo moći o njenom radu izveštavati u idućem izdanju. Već sada želimo upozoriti na tri predloga dokumenata, koji će biti osnova daljem radu sindikata u SOUR i koje su sve osnovne organizacije dobile u razmatranje od sekretarijata KO osnovne organizacije saveza sindikata prilikom sazivanja skupštine.

Prvi dokument je dogovorili u celini: dogovor o ustanovljenju koordinacijskog odbora osnovnih organizacija saveza sindikata, njegovog organa i radnih tela u SOUR Mercator. Ovaj dogovor u ime osnovnih organizacija zaključuje na skupštini njihovi delegati, čime ustanove mogućnost za koordiniran rad osnovnih organizacija na nivou SOUR. U članu 2. tog akta opredeljeno je poslanstvo odbora odnosno njegova svrha i smisao. U članu 5. utvrđen je njegov sastav i to tako da svaka osnovna odnosno radna organizacija odnosno radna zajednica ima u njemu po jednog delegata. Ovakav obim opravdava masovnost organizacije koju zastupaju delegati i njen cilj da upravo ka ostvarenju ciljeva našeg društva privede svakog radnika odnosno člana sindikalne organizacije.

Član 7. delegate obavezuje da glasaju u skladu sa stanovištem svoje osnovne organizacije, a istovremeno dozvoljava mogućnost i dužnost usklađivanja stanovišta u prilog zajedničkim rešenjima.

Ovim dokumentom osnovne organizacije ustanovljavaju organ odbora, to jest sekretarijat te radna tela od kojih su stalna: predsednik, potpredsednik i sekretar KO, a u skladu sa potrebama i komisije za pojedinačna interesna i radna područja ove masovne organizacije. Tako je predviđeno šest komisija, čiji je zadatak sprovođenje akcijskog programa odbora. Sa članom 12. dogovora utvrđen je sastav sekretarijata KO, tako da su u njemu zastupani delegati svih delatnosti u SOUR, od poljoprivrede do radnih zajednica. Članovi 13. do 18. utvrđuju nadležnosti i zadatke organa odnosno tela koordinacijskog odbora. U članu 19. predviđena su još dva važna oblika dejstvovanja sindikata u SOUR i to problemske konferencije i radna savetovanja predstavnika osnovnih organizacija, čiji su cilj i način sazivanja utvrđeni u sledećim dvema članovima. Član 22. i 23. utvrđuju način financiranja rada i akcija odbora. Prvi način financiranja je doprinos kojeg osnovne organizacije odvajaju od onog dela sindikalne članarine koji je namenjen za rad osnovnih organizacija, a drugi oblik financiranja je strogo namenski i njegov je cilj, ostvariti materijalnu osnovu za širenje organizovane rekreacijsko sportske delatnosti u Mercatoru. Ovdje sindikalna organizacija računa na zainteresovanost svih svojih članova za ovu humanu akciju među radnicima SOUR.

Drugi dokument je poslovnik, ili celokupni naziv: poslovnik o unutrašnjoj organizovanosti i načinu rada KO, njegovog organa i radnih tela. Razumljivo iz dogovora proizilazi i znači uzakonjenje pronalaganja među samim osnovnim organizacijama te njihovog

- zajedničko planiranje,
- zajedničko odlučivanje i sprovođenje poslovne politike,
- zajedničko ostvarivanje razvojnih investicija udruživanjem sredstava,
- zajedničko vršenje bankarsko-kreditnih poslova u internoj banci,
- zajednička i jedinstvena elektronska obrada podataka,
- zajednička solidarnost.

4. uvažavanje raspodele po radu i rezultatima rada,

5. jačanje položaja i uloge radnika pri odlučivanju,

6. uvažavanje delegatskih odnosa i saradnje u radu društvenopolitičkog sistema,

7. samoupravna radnička kontrola,

8. obaveštavanje radnika,

9. vaspitanje i izobražavanje,

10. kulturno-vaspiti rad,

11. fizička kultura, rekreacija i odmor,

12. saradnja KO OOSS sa umirovljenim radnicima

13. narodna odbrana i društvena samozaštita,

14. stambena privreda,

15. saradnja sa omladinskom organizacijom,

16. Utvrđivanje organizovanosti i kadrovskog usposobljavanja sindikata.

Sav program sadrži žive, životno važne interese radnika u organa i tela da bi postigli u dogovoru usvojene ciljeve. Možemo biti zadovoljni, ako će biti uvažena disciplina sazivanja i saradnje na sednicama, kako je utvrđuju članovi od 8. do 14. i, ako se ovdje uvažena praksa bude prenosila i u ostale oblike sastajanja.

Administrativno-tehničke poslove za koordinacijski odbor njegov rad te radna tela ustanoviteljice su poverile Centru za obaveštavanje u radnoj zajednici SOUR.

Treći dokument je programska osnova, ili u celini: programska osnova rada koordinacijskog odbora osnovnih organizacija saveza sindikata u SOUR Mercator za mandatno doba 1978. do 1980. Ovaj dokument proističe iz dokumenata ovogodišnjih kongresa SK i SS, a s tim svakako iz Ustava i Zakona o udruženom radu te ostale zakonodaje. Obuhvata 16. tačaka na 17 kucanih strana sažetog programa odnosno smernica. Po ovoj osnovi sindikalne organizacije, a pre svega njihov koordinacijski organ na nivou SOUR, pre svega, obratiće pažnju na sledeće vidike razvoja i standarda našeg društva:

1. uvažavanje ustavne osnove osnovne organizacije,

2. samoupravno sporazumevanje o udruživanju rada radnika u OOUR,

3. jačanje SOUR sa zadacima zajedničkog značaja po samoupravnom sporazumu o udruživanju koji su: udruženom radu. Sastavljači programa brinuli su da bi se oslanjao na što konkretnija iskustva iz samoupravne i političke prakse Mercatora i da bi u program uneli samo to što je moguće sa primerom zauzetošću i razumnom postepenošću i poštenim načinom u slagledavajućem vremenu stvarno ostvariti.

Sva tri osnovna dokumenta koordinacijskog odbora osnovnih organizacija u SOUR Mercator, njegovog organa i radnih tela u budućem mandatnom periodu izići će kao poseban prilog časopisu.

Odluke sekretarijata KO OO saveza sindikata SOUR

Centar za obaveštavanje

U akciju već prvi dan

Poslednja 14. sednica sekretarijata koordinacijskog odbora osnovnih organizacija saveza sindikata bila je odmah prvi dan posle zaključka kongresa slovenačkih sindikata. Njena glavna svrha bio je dogovor o pripremi skupštine KO OOSS SOUR Mercator koja će biti 23. novembra u 9. sati u Ljubljani.

Sednica je započeta izveštajem dvaju delegata iz redova naših saradnika o utiscima sa 9. kongresa Saveza sindikata Slovenije. Zapis objavljujemo u ovom broju glasila Mercator. Usvojene odluke, prema odluci sekretarijata KO OOSS, uključene su u programsku osnovu rada Koordinacijskog odbora sindikata u SOUR - takođe i o ovome možete čitati u ovom izdanju.

Članovi sekretarijata dalje su razmatrali tok i sadržinu problemske konferencije društveno-političkih organizacija SOUR, koja je bila 12. oktobra ove godine u Ljubljani. Ocenili su da je uspeła organizacija konferencije, dok učešće od strane pozvanih poslovodnih organa nekih osnovnih i radnih organizacija nije bilo zadovoljavajuće. Članovi sekretarijata posebno su istakli značaj nastupa generalnog direktora SOUR na ovoj konferenciji u ime poslova od zajedničkog značaja te usvojili odluku da je potrebno tada odsutne poslovodne organe upoznati sa stanovištima problemske konferencije, a istovremeno sa ciljem sazivanja takvih zborova društveno-političkih činioaca Mercatora, koji će biti važan oblik rada i u budućnosti.

U vezi sa pripremom godišnje skupštine KO OOSS usvojili su odluku o roku, mestu, dnevnom redu, gradivu i kandidatskom spisku za članove sekretarijata. O gradivu izveštavamo u ovom izdanju, dok će izveštaj o radu skupštine, zbog podudaranja sa vremenom izdanja časopisa, biti objavljen u sledećem decembarškom broju.

Dalje su članovi sekretarijata razmatrali pobudu stručne službe za ustanovljenje Koordinacijskog

odbora za rekreaciju i sport (KORS) u SOUR Mercator. Ovaj bi odbor pomagao kod organizacije sportskih takmičenja i davao sugestije za širenje rekreacije u Mercatoru, pratio nova kretanja i događaje na ovom području te stario se o uvažanju istih u pojedinačnim organizacijama i na nivou SOUR. Nastaviće se započetom akcijom za ustanovljenje sportskog društva. KORS biće konstituisan još u mesecu novembru.

Sekretarijat je usvojio odluku da se organizuje susret umirovljenika SOUR za ljubljansku regiju pre Nove godine.

Zamenik generalnog direktora SOUR je na sednici sekretarijata podneo izveštaj o akcijama obeležja tridesetogodišnjice jubileja i o neaktivnosti više organizacija koje se nisu odazvale pozivu za saradnju, ni toliko da bi poslale predlog kandidata za državna odlikovanja. Sekretarijat je odlučio da treba nedisciplinovane ponovo podsetiti, da bi njihovi radnici bili uzeti u obzir ravnopravno u predlozima za državna odlikovanja.

Članovi sekretarijata razmatrali su i pitanja rada delegacija u neposrednoj vezi sa radničkim savetom i organizacijom sindikata. Samoupravni organi i političke organizacije moraju nuditi pomoć delegacijama pri njihovom radu, a delegacije moraju njih izveštavati o svom radu, inače će i dalje biti ostavljene same sebi.

Takođe su razmatrali pitanje efikasnosti omladinske organizacije u SOUR i ocenili da osnovne organizacije saveza omladine nisu dovoljno uključene u staranja i akcije Mercatora, zato briga za pomoć organizacijama Saveza socijalističke omladine Slovenije mora postati deo programa rada koordinacijskog odbora.

Nacrti predloga statuta Interne banke ponovo u javnoj raspravi

Samo Dostal - MIB

Opširno gradivo na sednici poslovnog odbora MIB

Dana 9. 11. 1978. godine poslovni odbor MIB imao je svoju 12. sednicu, na kojoj je potvrđivao zapisnike 8., 9., 10. i 11. sednice i razmatrao gradivo koje se nakupilo od 8. sednice dalje.

U vremenu od 22. 8. 1978. do 9. 11. 1978. poslovni odbor MIB imao je tri kratke sednice, na kojima je razmatrao zahteve za kratkoročne kredite članicama MIB i s obzirom na raspoloživa sredstva, udovoljio je svim zahtevima.

Na 12. sednici poslovnog odbora bilo je utvrđeno da su drugi nacrt statuta MIB i nacrt samoupravnog sporazuma o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima između Mercator - Interne banke i njene radne zajednice prikladni za javno razmatranje. Dalje, poslovni odbor daje u javno razmatranje još nacrt predloga sporazuma o međusobnom kratkoročnom kreditiranju, nacrt predloga plana Mercator - Interne banke za 1979. godinu i nacrt predloga o tarifi isplata za usluge Mercator - Interne banke.

Iz izveštaja o periodičnom obračunu jasno je da su prihodi iznosili 16,226.029,30 din i rashodi 16,017.962,28 din i tako je bio ostvaren zajednički prihod din 208.067,02.

Planirani troškovi od 1. 1. do 30. 9. 1978. u kojima su obuhvaćeni i lični dohoci radnika radne zajednice MIB, bili su realizovani samo 82%, a ako uporedujemo planirani broj zaposlenih sa realizacijom, ista je bila 83%. Bilo je konstatovano da su rezultati prilikom periodičnog obračuna bili podstrek, ali ne treba podcenjivati dejstva da će biti potrebno, za uspešno vršenje svih već preuzetih poslova i novih zadataka koji

su već zapisani u samoupravnim aktima MIB, radnu zajednicu kadrovsko ojačati i obezbediti dodatne kancelarijske prostorije koje će obezbeđivati nesmetan razvoj.

Zahteve za korišćenje udruženih sredstava za investicije podnеле su sledeće članice:

Mercator-Velepiskrba, OOUR Standard Novo mesto za investiciju »Gradnja trgovačke hiše v Novem mestu (Gradnja trgovačke kuće u Novom mestu) u iznosu 14,275.600 din; Mercator-Rožnik, OOUR Preskrba Tržič za otkup i adaptaciju objekta »TRIO« Tržič u iznosu din 4,400.000; Mercator-Slovenija sadje, OOUR Hladilnica Bohova za kupovinu opreme za prerađu voća u iznosu din 6,536.200,30; Mercator-Nanos, OOUR Avtomaterial Kopar, dodatno za kupovinu prodavnice u Zadru u iznosu din 297.576; Mercator-STP Hrastnik p. o. za dogradnju trgovačke kuće u Hrastniku u iznosu din 7,513.637; Mercator-Nanos za izgradnju trgovačkog centra »Nanos« u Luciji i to OOUR Indus iznos din 3,777.000, OOUR Avtomateriali iznos din 1,125.000 i OOUR Preskrba iznos din 1,098.000 i OOUR Indus iz udruženih sredstava dobavljača Lesnine iznos din 2,000.000; Mercator-Hoteli - ugostiteljstvo, OOUR Sremič Krško za izgradnju hotela u Krškom iznos din 1,245.351.

S obzirom na to da su potrebe kod širenja Mercatorove trgovač-

ke mreže još velike i da su cene m² osetno porasle od tada, kada je bio u sastavu srednjoročni plan razvoja SOUR Mercator, nastojali smo da su kod sastava finansijskih konstrukcija bili obuhvaćeni u maksimalnoj meri bankini krediti, krediti izvođača radova i dobavljača opreme, jer ćemo samo time moći obezbediti realizaciju postavljenog srednjoročnog plana i s tim realizovati materijalnu osnovu za nesmetan razvoj. Investitori po planu udružuju sredstva i zahtevima je bilo udovoljeno.

Da bi se Mercator - Interna banka mogla uspešno razvijati odnosno zadovoljavati sve odredbe iz Zakona o udruženom radu i Zakona o osnovama bankarskog i kreditnog sistema (te ostalim zakonskim propisima, poslovni odbor MIB predlaže zboru MIB u usvajanje samoupravne akte udruženja poslovnih banaka Jugoslavije iz udruženja poslovnih banaka Slovenije, jer će pristupom ka ovim aktima biti obezbeđeno pravovremeno informisanje te će biti omogućeno rešenje više problema koji se pojavljuju u bankarstvu.

Iz svega navedenog možemo konstatovati da se sednice poslovnog odbora ne odvijaju samo formalno, jer članovi poslovnog odbora u radnoj atmosferi razmenjuju mišljenja i s tim potpomažu da se gradiva temeljito razmatraju te je s tim obezbeđen razvoj pojedinačne članice i SOUR Mercator kao celine.

Nagradna križanka

	KREDIT. BANKA	TOVAR. V CELJU	RUDAR	IGRALEC	ENAKA VOKALA
	VOJNA (SRBOHRV.)				ORODJE
	ZNAMKA NEMŠKIH AVTOM.				
	Sesta-vila MAJA HOČEVAR	OČKA	GRŠKA ČRKA 19.ČRKA		
NEZNANI PREDMET	SREDIŠČE VRTENJA ...CAPONE			V TRE - NUTKU SE RAZTOPIJO BENKOVE...	
DELAVEC NA POLJU			GALE ANTON		
VPREŽNE ŽIVALI			KONEC POLOTOKA KARJEL ERZEN		
RIMSKA ŠT. 2	VZPE - TINA	DEL IMENA KITAJSKEGA VOD - LITER			
VZOR					OCET
TOVARNA V CELJU					
ZAČIMBA		PRVI SAMOGL.	IZVRŠNI KOMITE VINKOVCI		
KRAJ V PREK - MURJU					
PESEM HVALNICA		KESANJE			

Novost iz HP Kolinska

Mile Bitenc – Ekonomska propaganda

Viki prihaja, hura!

»Viki prihaja, hura« so že vzklikali otroci po številnih šolah v Jugoslaviji, ko je HP Kolinska na degustacijah predstavljala to novost – kremo z lešniki in kakavom. Vendar so tedaj še potekale raziskave. Zdaj je Viki tu. V radost malodane slehernega otroka, pa tudi v veselje odraslih, predvsem gospodinj.

Viki je, kot sem že zapisal, krema z lešniki in kakavom. Izdelan je iz samih prvovrstnih sestavin, saj vsebuje mleko, lešnike, kakao in rastlinske maščobe. Viki je rezultat dela domačih strokovnjakov; strokovnjakov v razvojnem sektorju HP Kolinska. Viki krema je hranljiva, zdrava in okusna; primerna prav za odrasčajoče otroke.

Prej sem omenil degustacije v različnih šolah. Otroci so se zelo hitro navdušili zanj. Vendar je izdelek, ki lahko služi kot namaz na kruh, namenjen tudi za pripravo peciva, odličen je kot premaz za palačinke, torte in drugo. Prenekateri gospodinji bo prav gotovo postal nepogrešljiv.

Krema Viki bo v teh dneh že v trgovinah. V Kolinski polnijo Viki kremo v lične kozarce, ki jih kasneje lahko koristno uporabite. V kozarcu je 280 gramov kreme (pol-

nijo jo v nizke in visoke kozarce), v transportnem kartonu pa je 25 kozarcev.

Maloprodajna cena pa bo 3330 dinarjev. Važno je pri tem omeniti, da se na maloprodajno ceno ne plačuje prometni davek, ker v proizvodni kakao oziroma sladkor ne presega polovico vrednosti izdelka.

Propagandna sporočila na TV zaslonih in po radiu, pa seveda na prodajnih mestih vas bodo že v kratkem opozarjala na kremo Viki. Tako bo pot izdelka do potrošnika še lažja.

Emba osvaja

Mile Bitenc – Ekonomska propaganda

Benko postaja naša pijača

Fantek, ki nas vsak večer s televizijskih zaslonov opozori na Benko, je postal na moč priljubljen. Prav nič manj pa ni priljubljena ta mlečna pijača, ki je v dobrih dveh mesecih našla pot v sleherni prodajalno.

Seveda reklama naredi svoje, vendar pa je odlična kakovost kakava Benko odločujoča. Ko sem v začetku novembra v Mercator-Embi povprašal, kako so zadovoljni s prodajo, so se zadovoljno nasmejali. Benko ni osvojil le Slovenije, poznajo ga že v sosednjih republikah. In povsod so ga dobro sprejeli! Zapisal sem si številko, ki najbolj zgovorno priča o prodaji: 50 ton! Torej bo plan, o katerem sem pisal pred zadnjo izdajo časopisa, (da namreč v prvem letu proizvodnje načrtujejo 500 ton) prav gotovo presežen.

V minulih dneh smo številna prodajna mesta opremili z ličnimi oglednimi kartoni, ki kupce opozarjajo na kakao Benko. Sam sem bil v mnogih prodajalnah in o Benku povprašal to in ono prodajalke pa tudi kupce. Vsi so si enotnega mnenja. Benko je odličen. NE le kot napitek za otroke in odrasle, pač pa tudi primeren pri garniranju slaščic, za premaze in drugo.

Razen kakovosti na dobro prodajo vpliva tudi cena. Ta je ugodnejša kot v nizozemstvu. V primerjavi z nakupi v sosednji Avstriji, od koder smo še pred meseci prinašali Benko, smo pri nas cenejši.

Benko kakao pa svoje mesto ni našel le v gospodinjstvih. Šole, vrtci, obrati družbene prehrane in gostinstvo tudi segajo po njem. V ta namen so ga začeli v Embi pakirati po 5 kilogramov v PVC vrečki. Tako pakiran je tudi cenejši. Naj zapišem še cene: kilogram v dozah stane 95din, embaliran v vrečko pa le 86 din.

Nagradna križanka Benko

Rešeno nagradno križanko Benko pošljite v pisemski ovojnici na naslov: SOZD Mercator, Ekonomska propaganda, Breg 22 61000 Ljubljana, najpozneje do 11. 12. 1978. Na ovojnico obvezno pripišite: Križanka Benko.

Med izžrebane bomo razdelili 10 nagrad, ki jih bo prispevala naša delovna organizacija Mercator-Emba.

Nagrade:

1.-5.: doza kakava Benko

6.-10.: serija značk Emba.

Upravičenci do nagrad so vsi tisti, ki brezplačno prejema glasilo Mercator. Zato prosimo, da v svojem naslovu navedete delovno mesto, kjer delate.

Naš dobavitelj vabi od 4. do 8. decembra

A. Ogulin – Slovin

Teden Slovinovih vin

V tisočletjih se je v vinogradništvu in vinarstvu razvila vrsta načinov pridobivanja in hranjenja vina. Slovinovi delavci in strokovnjaki so v vinogradništvo in vinarstvo vložili že enaintrideset let trdega in strokovnega dela ter s tem dokazali, da SLOVIN sodi med delovne organizacije, ki v naši samoupravni socialistični družbi prikazujejo močan vzpon in razvoj gospodarskih dejavnosti.

Proces od grozdja do vina je še vedno dolgotrajen in izpopolnjeni načini predelave grozdja, strokovno pretehtani načini določanja sladkorja, procesi, ki temeljijo na znanstveni osnovi, dajejo temu procesu zdrav prizvok sodobne predelave. To gre v korak z napredkom današnjega časa. O koraku s časom pa ne moremo govoriti le ob sodobnem načinu proizvodnje, pač pa se v tej SOZD vse bolj uveljavlja tudi vključevanje zasebnega kmeta v enoten proces združevanja dela. Vključevanje kooperantov v združeno delo utrjuje medsebojno povezanost in soodvisnost delavca in kmeta, krepi zavest o vzajemni in solidarni odgovornosti in zaupanju.

V Slovinu imajo za proizvodnjo vina osnovno vodilo: trud za čimboljšo kvaliteto in dostopno ceno.

Zavedajo se namreč, da se tako kvalitetno grozdje, še tako preverjeni način predelave ne morejo mimo laboratorijskih procesov. Termovinizacija in laboratorijske meritve potekajo v sodobno opremljenih laboratorijih. Tudi ta del Slovinove dejavnosti je po eni strani odraz tradicije, hkrati pa posledica sistematičnega dela strokovnjakov pa tudi ljubezni našega človeka do vinskih gor in dobrega vina. In prav ob sprehodu po modernih kletah za spravilo v Ljubljani vidimo bogat asortiman vin, ki jih nudi SLOVIN zahtevnemu potrošniku: namizna vina brez

porekla, namizna vina z geografskim poreklom, kakovostna vina z geografskim poreklom vrhunska vina s predikatom, stara vina, bisser vina, peneča se vina.

Zato vas vabimo, da v tednu Slovinovih vin, od 4. do 8. 12. 1978 med 16. in 19. uro kot dragi gostje obiščete našo klet v Ljubljani, Frankopanska 11, in si ogledate polnilnico in kletne prostore, v katerih visokokvalificirani kletarji Slovinu negujejo in hranijo našeta vina, ki zadovoljujejo okus najbolj zahtevnih potrošnikov doma in v tujini.

Timav pet delovnih organizacij

Mile Bitenc – Ekonomska propaganda

SOZD TIMAV na Primorskem timav

S prvim oktobrom je na Primorskem začela delovati Sestavljena organizacija združenega dela Timav. To je eno izmed največjih tovrstnih združenj v regiji, v katero sta se združili »Kras« Sežana in Agraria Koper.

Pet delovnih organizacij s šestnajstimi temeljnimi organizacijami združenega dela združuje v novi SOZD 2400 delavcev in več kot 2500 kmetov – kooperantov. Poleg razvoja kmetijske proizvodnje, notranje in zunanje trgovine, gostinstva, turizma in storitev, je SOZD eden izmed nosilcev agroživilske dejavnosti na obalno-kraškem območju.

Zastopnost navedenih gospodarskih dejavnosti predstavlja novo kvaliteto v regiji, ki omogoča SOZD Timav Sežana, da nadaljuje s povezovanjem tudi v širšem gospodarskem prostoru.

SOZD Timav sestavlja naslednjih pet delovnih organizacij: Hoteli in gostinstvo, »Jadran«, »Kras« (vsi iz Sežane), Agraria in Preskrba (obe iz Kopra).

Malo poblizje si oglejmo delovno organizacijo Agraria Koper: njena dejavnost je kmetijska proizvodnja, kooperacija ih predelava.

Morda nam je ta delovna organizacija v največji meri poznana po vrsti alkoholnih in brezalkoholnih pijač. Med osvežilnimi pijačami je Excorado Tonic Water dobro poznan, kasneje pa sta se mu pridružila še oranžada Golf in Manda – pijača iz mandarin. Poznana – povsod cenjena so koprsko vina refošk, merlot, kabernet, malvazija, koprčan in koprsko rdeče. S kraškega področja poznajo odlični teran in kraško rdeče vino. Razen tega pa Agraria Koper proizvaja tudi žgane pijače, kot so Amaro Istra, pelinkovec in Jamaica Rum. Je ekskluzivni proizvajalec žgane pijače Amaro Ramazzotti za Jugoslavijo.

Mlekarna Dekani pošilja na trg mleko, navaden jogurt in sadne jogurte, skuto, maslo ter sladko in kislno smetano.

Kobilarna Lipica razpolaga s 50 jahalnimi konji čistokrvne lipicanske pasme, ki jih vsak dan izposoja za jahanje svojim gostom. Za obiskovalce Lipice je zanimiv predvsem program dresurnega jahanja, v katerem nastopajo dresirani lipiški žrebci. Lipica ima tudi pokrito jahalnico olimpijskih dimenzij.

Novo iz M – Embe

Mile Bitenc – Ekonomska propaganda

Potice z novim nadevom?

Tokrat gre za indijski orešček, ki pri nas ni nepoznan, je pa bolj poredko na prodajnih policah. Ko smo ga iskali v prodajalnah, smo ga doslej našli le iz uvoza, v pločevinkah, ki jih je uvozil Mercator – Slovenija sadje.

Zdaj je indijski orešček dobila v skladišče Emba. Praznena polnijo v 100-gramske celofanske vrečke. Primeren je za grizljanje pri pijači, ob gledanju TV, pa za pripravo potic, tort in drugega peciva. Prihaja v pravem trenutku. Pred vrati so namreč prazniki, in to je čas, ko pridne gospodinje spečejo na kupe potic. In zakaj bi jih vedno pripravljale le z orehi ali lešniki?! Indijski orešček je prav primeren za to. In nov okus bo nedvomno dobrodošel, kajne?!

Viki®

Časten zaključek s profesionalci

Po sijajni zmagi nad lanskim finalistom tekmovalca za pokal maršala Tita nam žreb ni bil naklonjen.

Čprav smo z uvrstitvijo med 16 najboljših moštev v tekmovalcu za pokal maršala Tita v Jugoslaviji dosegli največji uspeh NK Mercator, smo na tihem upali, da nam bo žreb naklonjen in da našega nastopanja za to najbolj dragoceno lovoriko še ne bo konec. In vendar, zgodilo se je, da smo za nasprotnika dobili prvoligaša – Borac iz Banja Luke, na njihovem igrišču.

Vrsta neuspehov v prvenstvu II. zvezne nogometne lige, številne poškodbe, na koncu pa še mnenja športnih novinarjev, so nas pospremili na dolgo pot brez kakršnih koli upov in z mislijo, da bomo lahko zadovoljni, če bomo prejeli na tej tekmi manj kot 5 golov. Borac je namreč 10 dni pred nasto-

29. minuta prvega polčasa in veliko veselje med igralci in našim strokovnim vodstvom na klopi; Poljanšek je namreč po lepi podaji Kadivnika z lepim strelom z glavo neubranljivo zadel nasprotnikov gol. Izkazalo se je, da vodstva na tej tekmi nismo pričakovali. Začeli smo igrati precej zmedeno in šele okrog 40. minute je bilo ravnotežje moči na igrišču izenačeno. Ko smo pričakovali, da bo sodnik odpiskal konec prvega polčasa (kazalci na semaforju-uri so bili že 1 minuto preko regularnega časa), se je zatresla tudi naša mreža. Na žalost je bilo to res prav v zadnji sekundi prvega polčasa (po sodnikovi uri) in tako nismo prav nič razpoloženi odšli na zaslužen odmor.

Med odmorom nas je trener Oblak bodril, da lahko še dosežemo gol, ki bi nam prinesel upanje na končni uspeh v tej tekmi, vendar pa smo se vsi zavedali, da bo Borac skušal za vsako ceno zmagati, saj bi njegov poraz pomenil prvovrstno presenečenje. Tako se je začel tudi 2. polčas. Domači igralci niso izbirali sredstev, da bi prišli do našega gola. Ni manjkalo celo pljuvanja v obraz in udarjanja brez žoge, sodnik pa za naše intervencije ni kazal posebnega zanimanja.

Uspešno smo se borili, vendar pa kljub vsem naporom nismo zdržali. Majhna nepazljivost v naši obrambi 4 minute pred koncem tekme nas je izločila iz nadaljnega tekmovalca. Prejeli smo gol, ostalo pa je premalo časa, da bi še kaj storili.

pom v pokalu igral prvenstveno tekmo z Olimpijo v Ljubljani, dosegel neodločen rezultat, lahko pa bi z malo sreče tudi zmagal. Tri dni pred tekmo z našim moštvom pa je na svojem igrišču premagal večkratnega državnega in pokalnega prvaka Hajduka iz Splita, tako da je bilo res pričakovati, da bo tekma z nami pomenila Borcu samo formalnost, pravzaprav majhno oviro za nadaljnje tekmovalce.

Kljub vsemu navedenemu pa je bil potek tekme 8. novembra s pričetkom ob 15.30 (tekma je bila odigrana pod reflektorji – nočna tekma) popolnoma drugačen.

Trener Oblak je postavil na igrišče mlado moštvo, določil mesta igralcem, za katere je smatral, da lahko največ pokažejo, in to se je v igri takoj poznalo. Proti vsem pričakovanjem smo mi vodili igro, si ustvarjali priložnosti, medtem ko so bili vsi poskusi Borčevega napada odbiti že pred kazenskim prostorom našega vratarja Popovića.

Po dveh, treh lepih priložnostih se je mreža prvič zatresla. Bila je

Ne morem mimo dveh priložnosti, ki bi realizirane dale še upanje, da uspejo pri streljanju enajstmetrovk: Ko je Smiljanić »ustrelil«¹ proti praznemu голу, je žoga zadela enega domačih igralcev, ki je bil popolnoma nezainteresiran za dogajanje, in se odbila v kot. Po streljanem kotu pa ni dosti manjkalo, da bi nam pomagali kar domači igralci z avtogolom. Seveda pa se to ni zgodilo, saj je ostal končni rezultat 2:1 za Borac.

Tekmo smo res izgubili, toda o tem, kako smo jo izgubili, je treba še nekaj zapisati. Ne gre mi v glavo vedenje domačih igralcev – profesionalcev, ki proti objektivno slabšemu nasprotniku niso mogli storiti drugega kot pljuvati in udarjati brez žoge. Sicer pa, če pogledamo sliko jugoslovanskega nogometa kot celoto, potem je vsak komentar odveč. Nekdaj nogometna velesila, so pristali na repu lestvice najbolj neuspešnih reprezentanc v Evropi in v svetu. Prepričan sem, da ni prave selekcije igralcev, še posebno v 1. ligi, ki daje igralce za reprezentančne nastope.

Mali potopis velikega izleta

V soboto, 30. septembra smo se zgodaj zjutraj ob hudem nalivu odpeljali na izlet. Ne v tujino, kot je v modi, pač pa na Kozaro, v Jajce in Drvar.

Dež nas ni niti malo motil, saj za dežjem vedno posije sonce, in v notranjosti Hrvaške, ko smo šli prvič na »minus in plus dva deci«, nas je res že pozdravljalo.

V gostilnici, kjer smo se okrepcali, je na vodovodu pisalo »not piti«; to smo razumeli, da voda ni pitna. Tam, kjer pa ni nič pisalo, pa voda ni tekla. Seveda ne bi bili trgovci, če se ne bi takoj spomnili na našo sanitarno inšpekcijo...!

Kljub tej ugotovitvi smo se dobre volje odpeljali naprej, naravnost proti Jasenovcu. Tu je bilo že pred nami veliko izletnikov iz vseh naših republik, največ pa Slovencev. Pretreseni nad grozodravstvi, ki so jih tu počeli naši sovražniki nad tamkajšnjimi prebivalci, smo zrlili na monumentalni spomenik, ki bo ostal vsem nam in bodočim rodovom pomnik, da ne bomo pozabili, za kakšno ceno nam je bila izbojevana in poklonjena svoboda, ki jo uživamo.

Še pod vtisi grozot smo nadaljevali pot po Srbiji in nato po lepi Bosni naprej proti Kozari. Tisti, ki smo se prvič vozili po Bosni, smo bili prijetno presenečeni nadličnimi hišicami, obdanimi z ogradami, kokoši, gosi in pujski. Presenečeni smo bili tudi nad čistočo zunanjih delov hiš (notranjosti nismo videli), saj imajo preproge že na zunanjih vhodnih stopnicah. Nad hišicami pa se v vsaki vasi razgledujejo vitki, nekje bogatejši, nekje skromnejši minareti. Naša skupna ugotovitev je bila, da česa takega v tujini ne bi videli, ali pa bi morali iti daleč proti Turčiji.

Pot je kar hitro minila in kmalu smo se pripeljali na ploščad pred vzhodno stopnišča, ki vodi k same-

mu gledanju skozi okna, saj take soseske, kakršna je soteska z divjimi stenami in bregovi nad Vrbasom, še večina ni videla. Tudi nad hidrocentralami ob Vrbasu smo strmeli, saj si nismo mogli predstavljati, da je tolikšno energijo, ki jo dajejo hidrocentrale, možno skriti v živo skalo. Res smo lahko ponosni, da živimo v tako bogati deželi.

V Jajcu nas je spet prijetno gredo sonce, ko smo fotografirali mavrico na slapovih Plive. Ogledali smo si muzej, kjer je bil sprejet dokument o rojstvu naše republike. Ker bi morali predolgo čakati na ogled katakomb, ki so skrite v živi skali, smo se odpravili naprej proti Drvarju.

Tudi tu nas je sprejelo sonce in v lepem vremenu smo se povzpeli v

Titovo špiljo, ki nas je nekoliko spominjala na bolnišnico Franjo v Cerknem. Občudovali smo pogum, ki so ga imeli Tito in njegovi najozjji sodelavci tedaj, ko so se prebili po divjem skalovju iz te špilje. Potoček, ki je ob poti k špilji žuborel, ni kazal hudih časov, ko je po njem tekla kri borcev, ki so padli na žrtveniku za svobodo vseh jugoslovanskih narodov. Zaradi teh življenj in še mnogo drugih, ki so padli na žrtveniku za svobodo, smo prepričani v besede Vladimira Nazorja, da »... najbolj zvesto čuvajo svojo domovino tisti, ki so si jo najtežje priborili.«

Na koncu potovanja smo bili vsi mnenja, da bi moral vsak naš državljan videti vse to, kar smo videli mi, da bi se zavedal lepote svobode, v kateri živimo.

Težave NK Mercator

Janez Zupančič – kapetan

Tri tekme pred koncem še zadnje mesto

V članku, ki je bil objavljen v prejšnji številki glasila, sem pisal o precej nezavidljivem položaju našega moštva v prvenstvu II. zvezne nogometne lige. Tudi tokrat komentar štirih odigranih tekem ni drugačen, saj smo izgubili tri srečanja, le enega pa odločili v svojo korist.

Po naši zmagi nad Segesto iz Siska v 8. kolu smo pričakovali, da smo sposobni prinesiti kakšno točko s tujega terena, vendar se to ni zgodilo. V 9. kolu nas je v Bugojnu premagala domača Iskra z 2:0, po slabi in nezanimivi igri, v kateri bi z malo več iznajdljivosti lahko povedli mi. Smiljanić se je namreč sam znašel pred golom in namesto, da bi takoj streljal, okleval. Domači igralci so ga sicer podrli, vendar sodnik ni piskal očitnega prekrška, ker je bil takrat rezultat 0:0, pa se na ta način ni želel zameriti domačim igralcem in gledalcem.

Poraz z Iskro nas je prizadel, saj smo po navadi iz Bugojna prišli vedno s točko, ki smo se je nadejali tudi tokrat. Veliko večje nezadovoljstvo med igralci in našim tehničnim vodstvom pa je prinesel poraz na domačem igrišču z moštvom Bosne iz Visokega, ki nas je krepko »prikoval«¹ na dno lestvice v II. zvezni nogometni ligi. Po prvem polčasu je bil rezultat še vedno neodločen, 0:0, mi pa smo v nadaljevanju tekme hoteli za vsako ceno zmagati in tako iz hitrih protinapadov gostujočih igralcev pooi vse naše upe, saj smo prejeli dva gola, ki sta praktično že pomenila zmago gostujočega moštva. Preostalo je še slabih 15 minut do konca tekme, nam pa je uspelo samo znižati rezultat na 2:1. Strellec je bil Zupančič po lepi podaji Terčiča.

Naslednja tekma, ki nas je čakala, je bila z moštvom Maribora v Mariboru. Kljub položaju na lestvici – mi zadnji, Maribor prvi – je bil to le pravi slovenski derbi, ki je na stadion v Ljudskem vrtu privabil okrog 7000 gledalcev. V res prijetni atmosferi za igranje pa se nisimo prav nič izkazali, saj je Maribor že v 25. minuti vodil s 3:0 in tako pokopal vse upe, da bi mu lahko odščitni točko, ki smo jo že težko pričakovali na tujem. Rezultat 3:0 pa ni bil rezultat dobre igre Maribora, ampak naših napak, ki so jih Mariborčani seveda takoj izkoristili. Drugi polčas je bil

po razpletu dogodkov bolj uspešen za nas. Z golom Klemenca smo zmanjšali na 3:1, vendar pa je že v naslednji minuti Maribor vodil s 4:1, po drugi dosojeni enajstmetrovki na tej tekmi v korist Maribora. Kot sem že omenil, smo naredili na tekmi veliko napak, toda enajstmetrovki, ki sta bili dosojeni za Mariborčane, je videl samo sodnik in tako pripomogel, da smo izgubili to srečanje z visokim rezultatom 4:1.

Tudi v naslednji tekmi nismo smeli optimistično pričakovati, da bomo zanesljivo zmagali. Naš nasprotnik je bilo namreč moštvo Radnika iz Bjeljine, ki je imelo do naše tekme najboljšo obrambo v ligi. Te svoje kvalitete pa niso pokazali v Ljubljani, ker smo jim »dali«¹ dva gola in zanesljivo zmagali z 2:0. Imeli smo še veliko priložnosti, ki pa jih že po tradiciji nismo znali izkoristiti in si na ta način vsaj malo popraviti razliko v golih, ki v tekmovalcu, kot je naša druga liga, veliko pomeni, saj so moštva precej izenačena.

Pred nami so ostale samo še tri tekme do konca jesenskega dela v drugi zvezni nogometni ligi. Kdvdvakrat gostujemo, enkrat pa igramo doma. Da bi vsaj delno izpolnili naše načrte pred začetkom prvenstva v II. zvezni nogometni ligi, moramo osvojiti 4 točke. Težko bo, vendar upam, da bo tudi nas enkrat začela spremljati sreča in da bomo uspeli. Deset osvojenih točk in ugoden razpored tekem v spomladanskem delu prvenstva dajejo realne možnosti za obstanek v ligi, kar si igralci močno želimo. Seveda pa same igre lahko mnogo pridobijo na kvaliteti, če bo imelo vodstvo našega kluba čim manj problemov z igralci. Zato mislim, da je dolžnost pokrovitelja našega kluba, SOZD Mercator, da s polno angažiranostjo vseh struktur pomaga pri rešitvi situacije. Kot dolgoletni član NK Mercator lahko izdam svoj občutek, da je te pomoči oziroma sodelovanja premalo.

CENTER ZA OBVEŠČANJE

061–23-424

UREDNIŠTVO GLASILA

061–21-488

EXCURSION				PLANET	CIMOSOV AVTO	MOŠKO IME	REKA V SLOV.	TUJ DVOGL.		PROIZV. AGRARIJE					
TONIC WATER Dokor 10... chinin hydrochlorid 83mg l. 120mg l. Vsečina 0.71. Uporab. Proizvajalca: Agraria Koper											ROMAN. NIKAL- NICA				
	MOŠKO IME														
	METER			SREDOZ. RAST- LINA											
PASJA PASMA				ITA....					ITAL. KAMION						
				VZHOD					ILJUŠIN						
	ŽENSKO IME						REKA V SZ					KOPRSKO PODJET.	REKA V SZ	GLASBENO DELO	
	VEZNIK						PEVEC CHARLES								
KROM- PIRJEVA JED				PRVAK	MADRID. KLUB						KRAJ PRI ZAGREBU				
					KRATICA HUMANE O.										
AVGUST GESAREC			URNA						ARANŽI- RANJE CVETJA	RAST	BREZ- VEZNIK				
			VODIK												
	ALKOHOL PIJAČA							INDUST. PODJ.				DEL TELESA			
	TRŽAŠKI TRG											SILICIJ			
PETJE ANTON			OZNAKA AVTO ŠOLE										NIKOLA TESLA		
			KROŽNIK												
ŽUPANČIČ				nagradna križanka AGRARIA KOPER											
REKA SKOZI LENINGR.							ORIENT. SUKNO					RIMSKA 2 GRJČ V RIMU	ARABSKI ŽREBEC		
												JERMEN			
NEUMNEŽ				POTREBA	PRVA IN ZADNJA ČRKA ABECEDA	PRIPAD. NARODA V ŠPANIJI						AVTON. POKRAJ. PLEME		AMPER GRŠKI FILOZOF	
2. SAMOGL		ODPRTINA				SUITA RIMSKEGA KORSAKOVA IT. ŠPOLNIK							IGR. KARTA MUSLIM. MOŠKO IME		MESTO V ITALIJI
		OBROBA													
GRŠKA ČRKA			KOSILO							AMERIŠKI PISATELJ					
			POLJŠČINA							SIBIRSKA REKA					
OKROŽJE					LJUDSKI ODBOR				MAROGA RIMSKA 1004				VEZNIK BIKOBOR VZKLIK		
ŠVETILO															
MORSKA ŽIVAL													POLET		
													ITALIJA		
OSVEŽ, PIJAČA															

Nagradna križanka AGRARIA

Rešeno nagradno križanko Agraria pošljite v pisemski ovojnici na naslov: SOZD Mercator, ekonomska propaganda, Breg 22, 61000 Ljubljana, najpozneje do 11. 12. 1978. Na ovojnico obvezno pripišite: Križanka Agraria.

Med izzrebane bomo razdelili 10 nagrad, ki jih bo prispevala Agraria iz Kopra.

Nagrade so naslednje:

- 1.-5. - 3 buteljke vina v kartonski ročki
- 6.-8. - 1 steklenica Ramazotti s kozarcem
- 9.-11. - serija značk Agraria

Upravičenci do nagrad so vsi tisti, ki brezplačno prejema glasilo Mercator. Zato prosimo, da v svojem naslovu navedete delovno mesto, kjer delate.

Poročilo za mesec

september

Prišli - odšli

DO oz. TOZD

DELOVNA SKUPNOST S

MERCATOR-ROŽNIK

Delovna skupnost

Cibes, Ljubljana

MEP

Bart
Novi
Karé
Brur

Rubrika »Prišli - odšli« - prišla in odšla

Uredniški odbor glasila je na seji 7. novembra odločil, da se ukinja do nadaljnega rubrika »Prišli - odšli«, katere namen je bil, poročati o pretokih v zaposlovanju delavcev Mercatorja. Ker pa je še vedno dokaj kadrovskih služb, ki ne pošiljajo podatkov, je s tem informacija kot taka brez vrednosti. Iz tega razloga odpravljamo rubriko, dokler ne bo poročanje s strani organizacij redno in popolno.

MERCATOR-ROŽNIK
KRSKO, Krško
Delovna skupnost

Trgovina-servisi,
Krško

Vinogradništvo-kleti,
Kostanjevica

Krašovec
Margareta

Poznič Darinka

Bračun Janko

Bečič

Nagradna križanka Podravke

Uredništvo

Izid žrebanja

Za Podravkino nagradno križanko, ki je bila objavljena v septembrski številki glasila, je oddelek ekonomske propagande do predpisanega roka prejel 238 rešitev. Izzrebanih je bilo 10 reševalcev in vsak bo prejel paket Podravkinih priljubljenih proizvodov.

Izzrebrani so bili:

- Janez Papler, Mercator - Rožnik, TOZD Preskrba Tržič
- Fani Jarc, Delovna skupnost SOZD, saldakonti 120
- Nada Kostevc, Mercator - Agrokombinat Krško, DSSS
- Jože Repše, Mercator - Velepreskrba, TOZD Standard Novo mesto
- Irena Dimnik, Mercator - Contal, TOZD Conimex Ljubljana
- Drago Žagar, Mercator - Velepreskrba, TOZD Trgopromet Kočevje
- Milan Tatalovič, Delovna skupnost SOZD Ljubljana
- Terezija Milošič, Mercator - Panonija Ptuj, splošni sektor
- Ivanka Sojer, Mercator - Rožnik, TOZD Golovec, Ljubljana
- Marica Horjak, Mercator - Rožnik, TOZD Grmada, Domžale

V programski zasnovi KO OO sindikata za leti 1979 in 1980 je velik poudarek namenjen oživitvi množične kulturne vzgoje in amaterizma.

Foto: Jaro Novak

Izvršilni odbor Delavskega sveta SOZD

POZIV

Sprememba rokovnika

9. in 10. zasedanje Delavskega sveta bosta 4. 12. oziroma 28. 12. 1978 - Referendum v petek, 22. decembra 1978

Izvršilni odbor Delavskega sveta SOZD po tej poti ponavlja svoj poziv z dne 7. 11. 1978 vsem poslovnim organom, organom samoupravljanja in družbenopolitičnih organizacij v Mercatorju, da upoštevajo spremenjeni rokovnik za sprejemne spremembe in dopolnitev samoupravnih splošnih aktov SOZD Mercator, predvsem pa se zavedajo odgovornosti, ki jo nosijo za uspeh referenduma dne 22. decembra 1978.

Izvršilni odbor je na treh svojih sejah, 17. oktobra, 6. in 15. novembra, obravnaval pripombe oziroma dopolnitve organizacij k osnutkom sprememb samoupravnih sporazumov:

- o združitvi v SOZD Mercator,
- o temeljih srednjeročnega plana SOZD Mercator za obdobje 1976-1980,
- o trajnem poslovnem sodelovanju in združevanju dela in sredstev med organizacijami na debelo organizacijami na drobno v sestavi SOZD Mercator, ter
- dogovora o enotni metodologiji za izdelavo razvida del oziroma nalog v TOZD, DO in delovnih skupnostih, združenih v SOZD Mercator.

Navedene osnutke je Izvršilni odbor sprejel na 5. seji dne 17. 10. 1978 in jih poslal vsem TOZD in DO v poprejšnjo obravnavo, ki naj bi trajala v času od 20. 10. do 31. 10. 1978, kakor je bilo določeno po rokovniku, ki ga je sprejel Delav-

ski svet SOZD na 8. zasedanju dne 28. 9. 1978.

Izvršilni odbor je ugotovil, da je pripombe oziroma dopolnitve obravnavanih samoupravnih sporazumov poslalo le nekaj TOZD in DO, medtem ko je nekaj TOZD in DO zaprosilo za podaljšanje roka, da bi bile razprave v organizacijah bolj temeljite in popolne. Da bi bile upoštevane upravičene zahteve TOZD in DO, je Izvršilni odbor sprejel naslednje spremembe rokovnika:

Sreda 15. 11. 1978 - Izvršilni odbor Delavskega sveta SOZD pripravi na podlagi pripomb oziroma dopolnitev TOZD in DO dokončni osnutek predloga samoupravnih splošnih aktov za Delavski svet SOZD.

Ponedeljek 4. 12. 1978 - Zasedanje Delavskega sveta SOZD, kjer Delavski svet SOZD določi predloge samoupravnih splošnih aktov in razpiše referendum.

Petek 22. 12. 1978 - REFERENDUM.

Na predlog strokovnih služb

SOZD je Izvršilni odbor sprejel tudi rokovnik za sprejem Plana dela in razvoja TOZD in DO združenih v SOZD Mercator za leto 1979, in sicer:

Sreda 15. 11. 1978 - Izvršilni odbor Delavskega sveta SOZD obravnava osnutek predloga plana in ga pošlje v obravnavo TOZD in DO.

Torek 5. 12. 1978 - TOZD in DO pošljejo pripombe na osnutek predloga plana Centru za obveščanje SOZD.

Četrtek 7. 12. 1978 - Izvršilni odbor Delavskega sveta SOZD obravnava pripombe in določi predlog plana.

Četrtek 14. 12. 1978 - Izvršilni odbor Delavskega sveta SOZD pošlje predlog plana delegatom Delavskega sveta SOZD zaradi sprejema.

Četrtek 28. 12. 1978 - Delavski svet SOZD sprejme predlog plana za leto 1979.

Predsednica Delavskega sveta SOZD Mercator Jasna Zagar, l. r. Namestnik predsednika Izvršilnega odbora Edvard Gabrovšek, l. r.

Obkrožite ustrezne odgovore pri vsakem vprašanju in pošljite rešitve do 11. 12. 1978. Med pravnimi odgovori bomo izžrebali 3 nagrajence:

1. nagrada: dva penziona za 2 osebi v Mercatorjevem hotelu Bor na Črnem vrhu;

2. nagrada: paket proizvodov Mercator-Embe v vrednosti cca 200,00 din

3. nagrada: paket iz asortimana Sadje zelenjava v vrednosti cca 150,00 din in pet nagrad - značke Mercatorja.

V skladišču »A« imamo mnogo raznega blaga: domačo zelenjavo in južno sadje, ki ga dovažajo velike ladje. Z delom zjutraj se začne; najprej je na vrsti tehtanje. Kamione eni tu nakladajo drugi tam razkladajo. Nekaj žensk vse čisti in prebira, da bila bi boljša izbira.

Imamo sadje in zelenjavo, vse, kar ti šine v glavo, če kaj si zaželiš - pri Mercatorju vse dobiš.

Nagradni kviz

Rok: 11. december 1978

Ali poznamo našo samoupravno organiziranost, naše samoupravne splošne akte in zakonske predpise?

1. Kdaj so delavci TOZD in DO sklenili oziroma se odločili pristopiti k Samoupravnemu sporazumu o združitvi v SOZD Mercator?

- Na referendumu: a) 22. 12. 1977
b) 29. 3. 1977
c) 23. 9. 1977

2. Koliko delovnih organizacij je združenih v SOZD Mercator?

- a) 25
b) 17
c) 21

3. Koliko enovitih delovnih organizacij je združenih v SOZD Mercator?

- a) 14
b) 11
c) 9

4. Koliko temeljnih organizacij, združenih v delovne organizacije, je v sestavi SOZD?

- a) 53
b) 59
c) 48

5. Koliko temeljnih organizacij je združenih v delovni organizaciji?

- a) Mercator - Rožnik 7777 9 8
b) Mercator - Sadje zelenjava 2 4

c) Mercator - Panonija 44 2 3

6. Kateri je temeljni samoupravni splošni akt v TOZD?

- a) statut TOZD,
b) samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev TOZD,
c) pravilnik o delovnih razmerjih TOZD.

7. Kateri samoupravni splošni akt ureja razmerje med delovno skupnostjo in uporabniki njihovih storitev?

- a) 10-letnico
b) 15-letnico
c) 20-letnico

a) samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delovne skupnosti in uporabniki njihovih storitev,

b) statut,
c) samoupravni sporazum o združitvi.

8. V čem je konstituiranje delovne organizacije, v sestavi katere se ne organizirajo temeljne organizacije?

a) da se sklene samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji,
b) da se izvoli delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja v delovni organizaciji,
c) da se sprejme statut,
d) da se imenuje vršilec dolžnosti poslovnega organa.

9. V čem je konstituiranje delovne organizacije, v sestavi katere se organizirajo temeljne organizacije?

a) da se sklene samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo,
b) da se izvoli delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja v delovni organizaciji,
c) da se sprejme statut,
d) da se imenuje vršilec dolžnosti poslovnega organa.

10. Katero obletnico izhajanja praznuje glasilo Mercator v letošnjem letu:

- a) 10-letnico
b) 15-letnico
c) 20-letnico

IZPOSOJENA KARIKATURA

Glasilo delavcev in združenih kmetov SOZD Mercator, n. sub. o., Ljubljana, Aškerčeva 3 - Izdaja Center za obveščanje SOZD - Uredništvo: Aškerčeva 3, Ljubljana; telefon 21-811, int. 98 - Ureja Uredniški odbor: Ivan Brečko, Slavka Damjanovič, Dušan Dolinar, Anton Kočvar, Marjan Pogačnik, Nada Rihtar (predsednica) - Odgovorni urednik: Jaro Novak (telefon: 23-424) - Novinar in lektor: Matjaž Marinček (telefon 21-488) - Tajnica redakcije: Danica Prosen (telefon 21-488) - Tehnični urednik: Dušan Lajovic - Tisk ČGP Delo - Oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov - Izhaja zadnji petek v mesecu - Glasilo prejema brezplačno delavci, kmetje, učenci v gospodarstvu in upokojeanci SOZD Mercator - Naklada: 11.100 izvodov.